

září 2005

ochrana zvířat • veganství • aktivismus / www.ohz.cz

Než se dostane na Váš stůl.

Naše festivalové léto

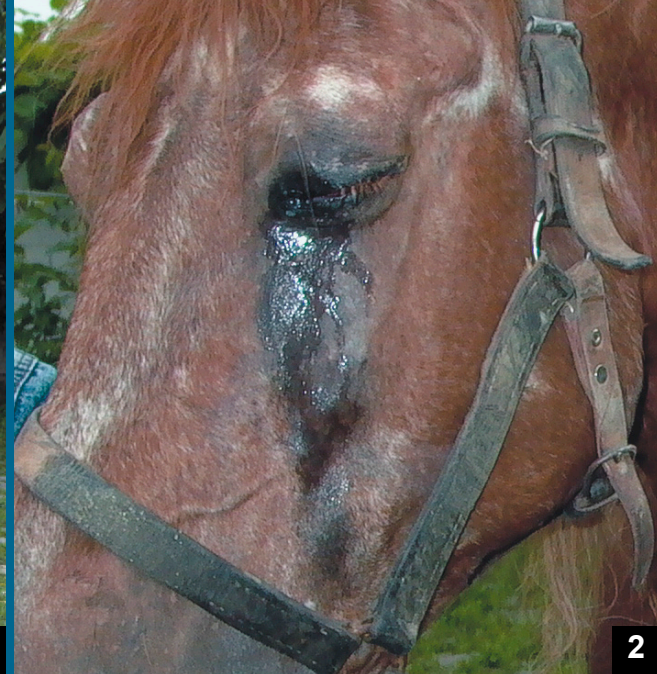

Nezapomen!

Káča: holka v nepohodě

Další uvnitř: Biouherák lže! - Kristýnka: stěhování a nový domov - Monika - Rozhovor Milana s Milanem - Cesta k čistému svědomí - Obrácená strana mince - O soucitu, lásce, zoufalství a nenávisti - Dlouhé bloudění - Aktivita - Listárna - Recepty

Můžete-li, dejte Káče domov a sebe.

Káča: holka v nepohodě

Když nám přibližně v polovině června 2005 volal pan K., říkal, že jeho známý je v nemocnici a zůstal po něm kůň. Je prý v pořádku, je to chladnokrevník, 20 let (ve skutečnosti 22) a protože nechce, aby Káča, jak se klisně říká, skončila na jatkách, volal do koňského útulku, jestli by ji nevzali k sobě. V útulku řekli, že sice místo mají, ale nemají peníze, aby mohli živit dalšího koně a odkázali jej na ohz. Dohodli/y jsme se, že zajistíme finanční prostředky a potřebnou péči. Kdyby nebylo osobního invence pana K., Káča by buď padla sama nebo by skončila na jatkách. Pan K. i zařídil a uhradil převoz Káči do útulku. Děkujeme. Ve středu 6. července Káču přivezli. Byla v mnohem horším stavu než jsme očekávali/y, ale podařilo se nám ji vrátit do života.

(MK)

Slovo veterináře:

V červenci letošního roku byla do „Útulku pro kopytníky“ v Topolanech přivezena kobyłka, stáří 22 let, plemeno Norik, jménem Kačenka, z okresu Prostějov. Kobyłka pochází z hospodářství, jehož starý majitel onemocněl a nemohl se o koníka starat. Kůň stál před příchodem do útulku asi 1 měsíc bez práce a náležité péče ve stáji. Z těchto okolností se vyvinuly vážné zdravotní potíže, které jsme museli během 3 měsíců ve spolupráci s Martinem Horákem a panem Kolesárem postupně řešit. Začali jsme tím nejzávažnějším a to byla nepochybně ulcerující keratitida /zánět rohovky/ pravého oka provázená značnou bolestivostí, hnisavým výtokem a částečnou slepotou. Kobyłka byla značně neklidná, bázlivá a při jakékoliv manipulaci velmi špatně spolupracovala. Léčba byla komplikovaná strachem koně, který na začátku přerůstal v agresivitu. Bylo třeba aplikovat nitrožilně protizánětlivé léky tišící bolest, nitrovalově antibiotika, místně do oka několikrát denně antibiotické kapky. Zánět oka se nám podařilo během 10 dnů zvládnout tak, že Kačenka přestala projevoval neklid a začala spolupracovat při doléčování zánětu, protože začala na oko vidět. Dalším problémem byla úprava přerostlého chrupu, úprava přerostlé rohoviny kopyt atd. Během 3 měsíců pobytu v „Útulku pro koně“ přibrala kobyłka na váze, na pravém oku má mírný zákal rohovky, který ji jen nepatrně zhoršuje vidění. Pravidelně dostává chondroprotektiva jako doplněk potravy, pravidelně přijíždí zkušený podkovář. Myslím si, že je schopná lehce pracovat a to je jediné, co jí momentálně chybí.

Náklady ohz s Káčou červen - září:

ustájení a krmení (placeno útulku „Zachraňte koně“ v Topolanech u Vyškova)

červen (ječmen, Granule TH (výživné), Alavis, vitamíny na srst, režijní náklady): 3 266 Kč

červenec (ječmen, Alavis, vitamíny na srst, režijní náklady): 2 476 Kč

srpen: (ječmen, vitamíny na srst, režijní náklady): 1 775 Kč

září: (ječmen, vitamíny na srst, režijní náklady): 1 775 Kč

veterinární péče: 2 298 Kč

podkovář: 1 200 Kč

celkem: 12 790 Kč

1) 8.7.2005, 2 dny po převozu.

2) Očividně zanedbaná péče, vyhublost, přerostlá kopyta, to byla Káča 8.7.05.

3) Při pohledu zezadu vynikne vyhublé tělo chladnokrevného koně.

4) Nejen znalým koňářům a koňářkám se zvedne žaludek při pohledu na její kopyta. Napadená hnílobou, nečištěná (vybírání nečistot a hnoje z kopyta se má provádět minimálně 1x denně), podkova měla být sejmuta nejméně tak před 3-4 měsíci. Pravděpodobně stála neustále v hnoji.

5) Po sejmutí podkovy. Škoda, že fotka nepřenáší ten zápach shnilé rohoviny.

6) 24.7.05.

tak máme za sebou první pětiletku (ohz vzniklo v roce 1999, od léta 2000 jsme aktivní). Za tuto dobu se ohz velmi změnilo. Základ naší práce je stále stejný, dokumentovat a informovat o životě tzv. hospodářských zvířat, ale jsme dnes více otevření/é, více přímí/é a také zkušenější. Nepropagujeme již vegetariánství, distancovali/y jsme se od propagace šťastných prasátek ekologického zemědělství (viz. „Biouherák lže!“ v tomto čísle). Jsme upřímnější.

Především jsme jako součást své práce přijali/y i přímou záchranu zvířat. To bylo více z donucení než jako součást plánu nebo image ohz. Prostě jsme nedokázali/y jen natočit, nafotit a odjet domů. Jak se můžete sami přesvědčit i v tomto čísle (viz. „Káča: holka v nepohodě“), umí přímá záchrana zvířat, zvláště pokud jsou ve špatném stavu, pořádně hrábnout do rozpočtu. Ale jsme rádi/y, že jim můžeme pomoci.

Za pět let jsme se stali organizací respektovanou v ČR i v některých dalších, především německy mluvících zemích. Zlepšila se i mediální odezva na naši práci.

V 16. čísle Zpravodaje si můžete přečíst pokračování příběhu naší Kristýnky, kterou potkalo štěstí v podobě nového domova a dobrých přátel a Kristýnka jim takřka rozkvétá pod rukama (divný slovní obrat), osobní výpovědi Marcely Frei a Richarda J. Bartáka o tom, jak hledali/y a našli/y své veganství, naše špatné zkušenosti s některými milovníky a milovnicemi zvířat i trochu jiné povídání o mase a také mé postesknutí nad mým zoufalstvím. Také se můžete blíže dozvědět, jak jsme strávili/y léto (viz. „Naše festivalové léto“). Cestovali/y jsme s infostánkem ohz po festivalech a snažili/y se informovat o bídě, kterou nechceme a motivovat i jiné ke změně života svého a s ním i života tzv. hospodářských zvířat.

Přesto: dokud jsou plné háky s masem v řeznictví a jogurty v regálech, jsou všechny naše úspěchy jen dílčí.

Za redakci ohz Michal Kolesár

S Vaší pomocí jsme silnější

Staňte se členem/členkou ohz. Členství zahrnuje zasílání Zpravodaje ohz, informačních materiálů a informací o práci ohz. Vzniká zaplacením členského příspěvku minimálně 300 Kč na kalendářní rok (můžete-li přispět více, umožníte nám větší rozsah našich aktivit). K přihlášení můžete použít i formulář na internetových stránkách www.ohz.cz (členství vzniká až po zaplacení příspěvku). Členové a členky si mohou zažádat o zaslání až pěti dalších výtisků aktuálního čísla pro další šíření. U nových členů platí členský příspěvek zaplacený během posledních tří měsíců v kalendářním roce již i na nový kalendářní rok. Do kolonky „zpráva pro příjemce“ nezapomeňte uvést jméno a adresu, jako v.s. uveďte č. 111.

Zpravodaj si můžete také předplatit za 150 Kč na jeden kalendářní rok. V ceně je zahrnuto zaslání tří výtisků Zpravodaje ročně + s prvním Zpravodajem dostanete také několik čísel starších. Do kolonky „zpráva pro příjemce“ nezapomeňte uvést jméno a adresu, jako v.s. uveďte č. 222.

POKYNY PRO PLATBU: členství a předplatné vzniká poukázáním příslušné částky bankovním převodem na číslo účtu **188 640 615/ 0300**. Důležité: do „zprávy pro příjemce“ uveďte Vaše jméno a adresu. O platbě nás informujte e-mailem, případně potvrzení o zaplacení členského příspěvku nebo předplatného pošlete na adresu ohz. Jako v.s. uveďte pro členský příspěvek č. 111, pro předplatné č. 222.

Naší práci pomůžete také trvalým příkazem k úhradě nebo inkasu v libovolné částce. S pravidelným finančním příjmem jsme připraveni na nečekané situace a můžeme okamžitě reagovat. I jednorázový finanční dar je pro nás pomocí a pro vás aktivní ochranou zvířat. Do kolonky „zpráva pro příjemce“ nezapomeňte uvést jméno a adresu, jako v.s. uveďte č. 333. Číslo bankovního účtu: **188 640 615/0300**.

Veškeré poskytnuté finanční dary lze použít pro odpis daní. Vyžádejte si od nás potvrzení.

JAKOUKOLI ÚHRADU LZE PROVÉST TAKÉ PROSTŘEDNICTVÍM POŠTOVNÍ POUKÁZKY A. Do kolonky Zpráva pro příjemce uvádějte symboly uvedené výše (111, 222, 333). Pokud použijete poštovní poukázku A, o platbě nás již informovat nemusíte.

Obsah:

Káča: holka v nepohodě.....	2
Editorial.....	4
Biouherák lže!.....	5
Kristýnka:	
stěhování a nový domov.....	7
Monika.....	8
Nezapomeň!.....	9
Rozhovor Milana s Milanem.....	10
Než se dostane na váš stůl.....	12
Cesta k čistému svědomí.....	14
Zvířata nejsou zboží.....	15
Obrácená strana mince.....	16
O soucitu, lásce,	
zoufalství a nenávisti.....	17
Dlouhé bloudění.....	18
Naše festivalové léto.....	20
Aktivita.....	22
5. Valná hromada ohz.....	23
Listárna.....	24
Recepty.....	26

Kontakt:

ohz
P.O. BOX 176
796 01 Prostějov

url: www.ohz.cz
e-mail: ohz@ohz.cz
kontakt pro média: mluvci@ohz.cz

Bankovní spojení:
188 640 615 - 0300

Michal Kolesár: prezident ohz
Marcela Frei: viceprezidentka ohz
Peter Beck: člen předsednictva ohz

Impresum

Zpravodaj ohz vychází třikrát ročně
(leden, květen, září).

Náklad: 1500 ks

Redakce:

Michal Kolesár (MK), Marcela Frei (MF)

Externí spolupráce na tomto čísle:

Eva Linhartová (EL), David Rosskohl (DR),
Richard J. Barták, Zbyšek Jakubowicz (ZJ)

Layout, grafika a sazba:

Michal Kolesár

**Pokud není uvedeno jinak, © všech
fotografií a textů ohz.**

Šíření článků ve Zpravodaji nebo jejich
částí povoleno pouze s písemným svolením
redakce ohz.

Biouherák Iže!

(přednáška na „Vegetariánském dni“ v Praze, 2.10.2005)

Kdysi jsem jedné dívce (milý úsměv a nevím kolik let), která mi povídala, že jí jenom maso z biochovů, protože velkochovy jsou hrozné a ona s nimi nechce mít nic společného, řekl, že kdybych byl v cele smrti, byl bych rád kdyby byla polstrovaná, s kabelovou televizí a každý večer s připuštěním. Je to lepší, než kdyby mi po obličejí běhali krysy, ležet ve špině a o hladu a dostávat přes držku od zatrpklého dozorce. Je to milionkrát lepší, ale účel a smysl je stejný.

(MK)

Chtěli/y byste být židovkou, jehovistou, německým antifašistou nebo cikánským děvčátkem třeba v Osvětimi, kdyby v ní bylo uklizeno? Předpokládám, že nikoli. Byly by plynové komory v pořádku, kdyby zabíjeli rychle a bezbolestně? Nebyly. Samozřejmě, je to lepší, než Osvětim plná vši a plyn, který Vás zabíjí tak pomalu, že mlátíte hlavou o dlažbu, aby už byl konec, ale **lepší neznamená dobré.**

Vypráví se příběh o Alexandru a Diogénu ze Sinópy. Alexandr při projíždce na koni spatřil Diogéna, jak se nohou přehrabuje v hromadě kostí i otázel se, proč tak činí a Diogén mu odpověděl, že přemýšlí jaký je rozdíl mezi kostmi Alexandrova otce a jeho otroků. Ačkoli je Diogén mým oblíbeným kynikem (1), zde hledal špatně. Rozdíl není v kostech, tedy ve smrti, ale v životě.

Ekologické zemědělství, lépe a přesněji ekologičtější zemědělství, je ve vztahu ke zvířatům ohleduplnější než většinové. Vybírají se odolnější plemena, je stanovena povinnost krmit mláďata savců mateřským mlékem (dobytek 3 měsíce, prasata 40 dní, ovce a kozy 45 dní), je menší tlak na užitkovost zvířat, používají se pro zvířata méně náročné technologie a je absence některých praktik většinového zemědělství, např. klecové držení drůbeže, amputace ocásků u prasat a jiná mrzačení, jsou vyloučeny nebo omezeny některá farmaka a výživové doplňky jako např. stimulatory růstu nebo antikokcidika(2), použití hormonálních přípravků je povoleno pouze v ojedinělých případech, platí zákaz klonování zvířat, embryotransféru atd. **To všechno je velmi důležité a výrazný krok směrem od bezohlednosti k miliardám zvířat**

Zvířata byla dána lidem do rukou, říká se v bibli. To znamená, že tyto ruce je mají chovat a ošetřovat, ne se k nim chovat jako ke stroji. Jen ten, kdo ve zvířeti, stejně jako v rostlině vidí tvora božího, který má splnit své úkoly v životních společenstvích, ekosystémech, který má také sloužit člověku a jeho potřebám, avšak bez ponížení na otroka lidské zvěře, má chovat zvířata. Jen tento bude mít trvale vysoké výkony z chovu zvířat.

Gerhardt Preuschen: Alternativa pro předvídatelného zemědělce: Přejít na ekologické zemědělství, MZ ČR, 1990

„Tady nám roste biomaso.“

Komentář u fotografie, na které se farmář M. Knápek, dívá na dobytek na pastvě. Miloslav Vohralík: Štavnaté telecí z ekologické farmy, České biopotraviny, FOA + MZ ČR, 1995

Skot je šetrně porážen na certifikovaných ekojatkách.

Nápis u rozřezaných mrtvol dobytka v hypermarketu Carrefour

žijících v područí člověka.

Ale není pravdou, přes tvrzení propagátorů a propagátorek tohoto způsobu zneužívání zvířat, že *zvířatům, která drží v zajetí, umožňují, aby si žila a chovala se tak, jak je jim od přírody vrozeno a za to, že jsou chována v souladu se svými vrozenými potřebami se odměňují vitalitou a dobrým zdravím, jehož výsledkem jsou chutné produkty, které můžeme užívat s dobrým svědomím* (3) a že *právo využívat zvířata a zabíjet je si smíme osobovat jen tehdy, je-li zároveň spojeno s povinností péče o zvířata*. (4) Tento způsob držení zvířat je blíže jejich přirozeným potřebám, to ano, ale i on je zásahem a narušením přirozeného běhu jejich života a jejich destrukcí, zvířata jsou zdravější než-li v méně šetrném způsobu držení, samozřejmě, ale tvrdit, že svým zdravím se odměňují, aby byla chutnější, to se mi jeví jako velmi perverzní logika. To, že se k někomu chová slušněji než někdo jiný neznamená, že jej mohu s dobrým svědomím zabít a na mrtvole si

pochutnat. Zkusme si, pro lepší ilustraci, představit, že někdo unese a zabije osobu vám blízkou a bude tvrdit, že neudělal nic zlého, protože než ji zabil, choval se k ní hezky. **Co je to zvrácenost, která spojuje povinnost péče s právem zabít pečované?**

Kdysi jsem byl, společně s jedním ekologičtější hospodářcím zemědělcem, hostem na besedě, kde tento pán vyprávěl, že má dobytek na maso, že má svoje zvířata rád, že u něj je dobytek na prvním místě, že i na jatky je veze osobně. Řekl jsem mu, že kdyby měl ta zvířata rád, tak je na jatky nevezme. Vyprávěl mi, jak s ním zvířata jdou na smrt klidně a bez odporu. A proč by nešla, když mu důvěřují? Až do poslední chvíle. Nečekají smrt od přítele.

Dalším argumentem, jenž má vytvářet pozitivní náhled na držení a zabíjení zvířat, a to nejen v ekologičtějších drženích, je že *bez člověka by nebylo chovu zvířat. Je třeba si uvědomit jednu věc: hospodářská zvířata vděčí za svůj*

život zejména té okolnosti, že my lidé chceme jejich maso, mléko nebo vejce využít jako potraviny. Bez lidského zájmu by ve stájích a na pastvinách nebyly ani krávy, ani prasata, ani drůbež. (4) Hloupý žvást. Bez člověka by nebylo chovu zvířat, stejně jako by bez člověka nebyl např. atomový hřib v Hirošimě. Ani krávy, ani prasata, ani drůbež nevďečí za svůj život tomu, že někteří lidé chtějí jejich maso, mléko nebo vejce, stejně jako židovské děti nevďečili/y za svůj život tomu, že si kdosi chtěl vyrobit z jejich kůže stínítko na lampu nebo z jejich kostí obroučky na brýle. Člověk nestvořil jejich životy. Pouze je krade, využívá a ničí.

Neměli/y bychom zapomínat, že zvířata jsou i v tomto způsobu držení produktem, komoditou a účetní položkou a že je zabijí.

Českou biopotravinou roku 2004 se stal uherák. Mluví se o něm jako o biouheráku, ale to je klamavá reklama. Biouherák lže. Bio je z řeckého *bíos* a znamená *život*, pochybuji, že jej

nalezneme ve zpracovaném mrtvém praseti. Českou biopotravinou roku 2004 se tedy stal antibiouherák.

Proč se tedy mluví o biomase, biojehněčím, biouheráku? Proč ten náznak, že zabitím zvířete neutrpěl jeho život? Je to jakési podvědomé uvědomění si zbytečnosti a neoprávněnosti tohoto zvyku? Je to distanc od vraždy? Podvědomá a zároveň vědomá marketingová strategie?

Základní otázkou, kterou bychom si měli/y položit, je, co potřebujeme k životu. Maso, mléko, vejce, med? Ne. Medvědy na kole a tuleně v trenýrkách? Ne. Kožich? Ne. Experimenty na zvířatech? Ne. Nepotřebujeme. A kde není potřeba, není důvod, a kde není důvod, není omluva. Proč bych se měl rozhodovat mezi vejcem a lepším vejcem, když mohu žít bez vejce i lepšího vejce? **Proč bych se měl rozhodovat mezi ošklivým a méně ošklivým zneužitím, když nemusím zneužít vůbec?**

1) Kynismus = starořecký myšlenkový směr vyznačující se přímostí, otevřeností, jednoduchostí, někdy až tvrdostí.

2) Kokcidióza = parazitární onemocnění drůbeže. Antikokcidika mají prokazatelné negativní účinky na imunitní systém.

3) www.pro-bio.cz

4) Dipl. Ing. Reinhard Geßl, předseda Svazu pro přirozený chov zvířat, Rakousko: Etická odpovědnost zemědělce – ochrana zvířat na základě přirozeného chovu, Bulletin ekologického zemědělství č. 25, PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk, listopad 2003

Ztrátou toho, kdo klame, je,
že čím dál méně lež od pravdy rozeznává,
neboť každá lež bludným je kamenem.

Chytili ptáčka,
do klíčky zavřeli.
Vodu a krmení dávali,
lásku a vděk žádali.
Žil ptáček v malé kleci,
kde ani křídla roztáhnout nebylo moci.
Poté přišel kdosi,
z malé dal jej do velké klece
a řekl:
Jsi svobodný!
Ptáček se rozhlédl po kleci,
jež byla od horizontu k horizontu
a pravil:

Mýlíš se, když myslíš,
že tohle je otevřené nebe.

Michal Kolesár: Evangelium bezdomoví

Kristýnka: stěhování a nový domov

Oslice Kristýnka, kterou jsme v květnu 2004 odvezli/y společně se psy Kazanem a Danem z Ekofarmy U rasa, má nový domov. Po odvysílání reportáže v pořadu CHCETE MĚ? v lednu 2005 nás kontaktovali/y manželé F. Jméno ani místo bydliště na jejich žádost a po dohodě nezveřejňujeme, protože nechtějí pozornost médií. Jeli/y jsme se s nimi tedy seznámit a posléze jsme se rozhodli/y, že Kristýnka bude mít nový domov. 18.6.2005 jsme Kristýnku z útulku v Topolanech u Vyškova převezli/y. Myslíme, že Kristýnku s těmito lidmi potkalo velké štěstí.

(MK)

21.8.2005 jsme se za Kristýnkou byli/y podívat. Bylo vidět, že se má dobře. F. jí dali/y do pořádku zuby, pracují na kopytech, paní F. ji každý den vodí po venku, aby Kristýnka zesílilo svalstvo. Kristýnka navázala přátelský vztah s postarší kozou a celkově se nedá srovnat péče, kterou má teď s péčí, kterou jsme byli/y schopni/y poskytnout my sami.

Kristýnka se za dobu, co byla u ohz stala velmi populární. Její osud

přitahoval více než osud slepic z Černuce, psů Kazana a Dana, selete Mášenky, brojlerového kuřete Koko nebo 21 brojlerích maminek, více než osud všech ostatních zvířat, které jsme vytáhli/y z pekla. Nevíte někdo proč? A pokud lidé přispívali/y, pak také nejvíce na Kristýnku. Zaznamenal jsem i názor, že právě proto bychom si ji měli/y nechat. Nebylo to myšlené ve zlém. Peníze potřebujeme. Ale obávám se, že kdybychom na podobnou marketingovou strategii přistoupili/y, v důsledku bychom zkurvili/y sami/y sebe i cestu, po které jdeme.

Děkujeme našemu členovi Davidovi P. za zajištění auta na převoz. Náklady spojené s převozem byly díky jeho pomoci jen za naftu (3 600 Kč) a za půjčení vozíku (700 Kč). Další náklady byly spojené s veterinárním vyšetřením (celkem 640 Kč - odběr a rozbor krve, cestovné veterináři a veterinární administrativní úkony).

Další náklady spojené s léčbou a rekonvalescencí Kristýnky hradí manželé F. ze svého. Děkujeme a přejeme příjemné soužití.

1) Cestu do nového domova vzala Kristýnka v pohodě, i když na jejím začátku moc radosti ze stěhování neměla.

2) Příjezd a přivítání s novou kamarádkou.

3) Nebojte se. Není opilá. Jen tak polehává.

4) První, kdo projevil Kristýnce náklonnost, byla Kačenka, která si dokonce ustlala Kristýnce za uchem.

Monika

(z nepublikovaného románu Michala Kolesára: U zdi nářku nevidět jen člověka)

Neměl jsem vůbec jezdit, říkal si Marek. Sestřenka se vdávala, máma po něm chtěla, aby jel na svatbu s nimi, nakonec kývl. Víkend měl tak jako tak volný. Bylo už po obřadu, po polévce, seděli v sále jediné restaurace, která byla ve vesnici, servírky začínaly roznášet druhý chod. Kuřecí kapsa. Když došla servírka k němu a chtěla mu hodit mrtvé šestitýdenní ptáče na talíř, zakryl jej rukou, stejně jako když mu předtím jiná nesla polévku, a zavrtěl hlavou. Nechápat se na něj podívala.

„Nejím maso,“ vysvětlil.

„A nechcete aspoň salát?“

„Když budete tak hodná. Bez zálivky, prosím. A větší mísu.“

Cítil kolem sebe zvědavé pohledy. Svatební hosté v jeho blízkosti se na něj dívali, spíše zvědavě, ale dál cinkali příbory, krájeli a žvýkali. Viděl jak mámě ztvrdnul pohled. Doma jí nevadilo, že nejí maso ani mléčné výrobky, tady se cítila, jako by zanedbala něco ve výchově. Naproti Markovi, ob dvě židle, seděla Monika. Pamatoval si ji, když jezdil k tetě na prázdniny, dokonce byla jednou z jeho velkých čtrnáctidenních lásek, první nádra, ještě lentilky, kterých se dotýkal. Usmála se na něj, kývl hlavou a opětoval úsměv.

„Tak, prosím.“ Servírka před něj položila salát.

„Díky.“

„Ahoj.“

„Ahoj.“

„Neruším?“

„Ne.“

Posadila se vedle něj na schod.

„Jsi Marek, že?“

„Já si tě pamatuju, Moniko.“

„Je to už dlouho.“

Chvilí mlčeli.

„Můžu se tě na něco zeptat?“ řekla Monika.

Pokrčil rameny.

„Tak jo,“ řekla. „Vůbec nejíš maso?“

„Žádné maso, mléko, vejce, nic živočišného.“

„Můžu se zeptat proč?“

„Protože nemusím.“

„Dobře, ale člověk je přece všežravec.“

„Nesmíš tolik věřit propagandě. Mysli. Po hrušce natáhneš ruku a máš ji. V sadu i v hypermarketu. Ale vepřový bok? V obchodě ho dáš do vozíku a jedeš k pokladně, co uděláš, když žádný obchod nebude? Máš zuby a drápy jako šelma, aby si prase chytla, zadávala a roztrhala? Musíš rvát kusy masa, celá od krve, teplé a stydnoucí. A maso je to poslední, to, co lidé obvykle jedí, si masožravá zvířata nechávají až nakonec. Maso je svalovina. Jako první žvýkej a polykej vnitřnosti, nejbohatší na živiny, játra, slezinu, potom až svaly.

Láká tě to? Je to v tobě? Není lepší jít ke stromu, naklonit větev a sníst hrušku?“

„Dobře, ale co třeba eskymáci? Těm nezbyvá nic jiného než maso.“

„A co to dokazuje? Člověk jako živočišný druh patří do určitých oblastí pro které je vybaven. Není všežravec ani masožravec a není ani všeobytel. Musí lovit a zabíjet, aby přežili, protože opustili místo, které je jim dáno. To ruce od krve nesvěti a vraždu neomlouvá.“

„Mluvíš zvláště.“

„Jak to myslíš?“

„No, nejen to, co říkáš, ale i to, jak to říkáš. To ruce od krve nesvěti a vraždu neomlouvá. Jsi jako z jiné reality.“

Chvilí mlčeli. Potom Monika řekla:

„Můžu ještě?“

„Prosím.“

„Čím nahrazuješ maso?“

Marek se s povzdechem trochu nadzvedl na studeném schodu.

„Proč bych měl nahrazovat něco, co nepotřebuju?“

Monika si objala kolena, opřela o ně bradu, trochu znepokojená soucitnou agresí v jeho hlase.

„Jak nepotřebuješ. V maso je přece hodně vitamínů, minerálů, stopových prvků, někde jsem četla, že jediné

plnohodnotné bílkoviny jsou v maso. Přece ti nemůže stačit jenom ovoce nebo zelenina a ořechy.“

„Na výživové tabulky, které ti tlačí do hlavy, že maso nebo vejce má tolik a tolik vitamínů a minerálů v klidu zapomeň. Myslíš, že hodnotili pečené kuře z mikrovlnky nebo vepřový řízek nebo vejce na hniličku? Nebo syrové maso a vejce? Nepočítají-li tyto tabulky živiny z upraveného masa, vajec nebo mléčných produktů, upravených tak, jak je přijímáš, obelhávají tě polopravdou. Vařením se ničí vitamíny, minerály i tolik opěvované proteiny. Jestli ti jde o tohle, jez maso syrové. Já si dám raději meloun.“

„To bych musela jíst syrové všechno. Jestli se vitamíny, jak říkáš, vařením ničí, platí to i o zelenině.“

„Samozřejmě. Nejen, že ničí, ještě vznikají nové látky s kterými si tělo neví rady, protože je nezná a nečeká.“

„Co je tedy lepšího na rostlinné stravě?“

„Nemáš hubu plnou krve a srdce a rozum plný hnusu.“

„Rostliny přece taky zabíjím, když je jím, tak jaký je rozdíl mezi tím, jestli sním králíka nebo mrkev?“

„Zkus si chvilku hrát s králíkem, mazli se s ním, hlad, vezmi na

procházku a pak udělej totéž s mrkví. Třeba rozdíl najdeš.“

Monika neměla pocit, že se musí bránit, v podstatě souhlasila s Markem, jen všechno, co říkal bylo jiné, nezvyklé, snažila se pochopit.

„Dobře,“ zeptala se, „ale kvůli mléku a vajíčkům nikoho zabíjet nemusím, nevím, proč ti vadí.“

„Aby si měla mléko, musíš být nejdřív těhotná a mít dítě. Když tě zmáčknu teď, nepotečeš. Kráva je na tom stejně. Nejdřív musí být matka. Potom jí dítě vezmou, mléko dají tobě a z telat se stane telecí.“

„To jsem nevěděla.“

„Život krávy je vlastně chlív, porod, odebrání telete, dojení, zase porod, zase odebrání telete a dojení, a tak pořád dokola dokud to jde, a až to nejde, pošlou ji na jatka. Mléko je vražda. Krávy i telete.“ Marek se trochu posunul na chladném schodu a olízl si praskající rty. „Tisíce let žily lidé bez toho, aby pily jiné mléko než lidské a byli v pohodě. Mléko je dětská výživa, není nic těžkého pochopit, že tele má jiné potřeby než králík nebo člověk. Každý živočišný druh má jiné složení mléka. Vždyť z kravského roste třeba pšlunový obr, kolik vážíš ty? Je to jen pár tisíc let, co střídáme mámino prso za kravské vemen. Hloupý nápad a hloupý zvyk.“

„Co mám dělat? To je přece šílené. Ani nemůžu uvěřit, že je to tak, jak říkáš.“

„Většina lidí vytěsnila ze svého povědomí slepice, prasata, krávy a telata a nahradila je kusem masa, úhledně zabaleným a s veselou etiketou, nahradila je vejci a polotučným sýrem. Zapomněli, že jde o život. Zapomněli, že zvíře není zboží, protože zboží přece neumírá.“

„Ale, co třeba ekologický chov?“

„Jo, to je nesrovnatelně citlivější ve vztahu ke zvířatům, ale nenamlouvej si, že pokud budeš jíst maso, vejce, mléčné výrobky nebo nosit boty z kůže zvířat takto držných, zvířata kvůli tobě netrpí. Trpí a umírají. Jsou vězněná, zotročovaná a vražděná. To základní, co si musíš uvědomit je, že nepotřebuješ žádnému zvířeti brát svobodu, rodinu ani život, a to je něco, co se i tady zvířatům bere.“

„Nevím jestli bych dokázala žít jenom z ovoce a zeleniny. Bez masa asi jo, ale bez sýrů a jogurtů nevím.“

„Kdyby klobásy rostly na stromech, byl bych sadařem. Víš, jak mě maso chutnalo? Vyrůstal jsem v masové rodině plné masových zvyků. Moje máma ještě teď ráda vzpomíná jak jsem miloval tlustý, omastek mi tekl po bradě, ručičky jako Labuda, a podívej se teď, šest let jsem neměl v ústech nic živočišného a nemám pocit, že bych strádal. Dokud jsem se vyhýbal masu jenom kvůli zdraví, občas jsem si něco dal. Bydlel jsem u rodičů a lednička byla pořád plná.

Salámy, klobásy, tlačěnka, vepřové konzervy, lunchmeat, makrely a zavináče, sýry, tvarůžky. Každý den se jedlo něco ze zvířat. Nepamatuji si, že bychom měli někdy den bez masa. Když byly na oběd buchtičky se šodó nebo jahodové knedlíky, na večeři musel být aspoň rohlík se šunkou nebo něco. Občas jsem si něco dal. Zavináč, kousek kuřete nebo kolečko salámu, ale jakmile jsem pochopil, že to není o jídle, ale o jatkách, chutě zmizely. Jednou jsem byl s mámou v hypermarketu, šli jsme kolem řeznictví, ucítil jsem místo vůně masa smrad z rozkládajících mrtvol a málem jsem se pozvracel. Od té doby jsem vegan.“

Poslední větu Marek dopověděl už když Moničina máma stále vedle nich. Vyšla ze dveří a usmála se. „Musíme jít.“

Monika se na mámu podívala. „Táta je kde?“

„Trochu to přehnal. Pomůžeš mi s ním do auta?“

„Za chvíli.“

„Dobře. Budu uvnitř.“

Monika se podívala na Marka.

„Budu muset jít.“

„Jo. Rád jsem tě potkal.“

„Já tebe taky. Vlastně jsem ještě nepoznala někoho jako si ty. Budu asi hodně přemýšlet.“

„To je první krok.“

„Někdy ano.“

NEZAPOMEŇ!

Tak narvaní v kádi až srdce se vzpírá. Jsou Vánoční hřbitovy jen hladina klidná.

Vnitřnosti do kýble, do kanálu barva, jaká je cena českého kapra?

70 Kč za kilo masa, 10 za zabití a 5 igelitová taška.

(MK)

Rozhovor Milana s Milanem (Balaclava/Spes erepta)

Na benefičních koncertech pro organizace na ochranu zvířat hrají většinou hc/punkové kapely. Protože si myslíme, že by měla být i nějaká zpětná vazba, aby bylo zřetelné vzájemné propojení ochrany a obrany zvířat z velkou částí této kultury, začal jsem hledat někoho, kdo by mohl říci něco o tom, proč je právě hc/punk tak vstřícný k naší práci. Zjistil jsem, že velké množství lidí poslouchajících hc/punk a hlásících se k jeho ideálům jsou právě lidé pomáhající nám aktivně a všichni a všechny, kterých jsem se ptal, mě odkazovali/y k Milanovi a Balaclavě. Požádal jsem jej o rozhovor a abychom ušetřili/y čas, a abyste se o hc/punku dověděli/y z úst povolanějších než jsou naše, udělal Milan rozhovor sám se sebou.

(MK)

1. Můžeš prosím na úvod říci něco málo o sobě?

Ahoj, jmenuji se Milan a je mi 26 let. Miluji hc/punk muziku, Pána prstenu, uzenu tempem a tofu zapékané v lilku. Devět let nejím maso, z toho sedm let se stravuji vegansky, deset let nepiji alkohol, nekouřím a neužívám žádné jiné návykové látky (tedy kromě kofeinu). Sbíráám vinylové desky, hraji ve dvou kapelách, pořádám koncerty a tohle je poprvé, co dělám rozhovor sám se sebou:)

2. Jak ses vlastně dostal k něčemu, jako je hc/punk subkultura a kolik ti v té době vlastně bylo let?

Bylo mi patnáct, když jsem si od kamaráda nahrál první kapely, které se dají označit jako hard core (byla to Kritická situace a Snapcase, jestli to někoho opravdu zajímá) a pak tak nějak postupně přicházely i ty další věci s tím spojené. Jinak já jsem byl v té době na svůj věk docela hajzlík, hodně jsem pil a kouřil a když jsem pak nastoupil na střední, tak už to byla úplná katastrofa, která vyvrcholila tím, že mě hned v

prváku vyhodili. V podstatě vše, co jsem v té době dělal bylo ovlivněno snahou někam patřit, nejlépe samozřejmě do nějaké silné party a podle toho to taky vypadalo. No a pak jsem o prázdninách jel na svůj první hc koncert a to byl pro mě velký mezník.

V té době byla vlastně hc scéna v Čechách na vrcholu, takže tehdy bylo v Roxy skoro 1000 lidí! A přestože atmosféra toho koncertu byla od prvních tónů velmi divoká, tak po celou dobu jeho trvání nenastal ani jeden problém.

Nikdo nikoho nezranil, žádná rvačka ani nadávky. Navíc kapela velmi mile komunikovala s publikem, nevadilo jí, že jsou lidé na pódiu a celé to působilo, přes všechnu tu divokost, velmi pozitivně. Já tam stál, celé to pozoroval a byl jsem z toho samozřejmě úplně u vytržení. No a od té doby jsem začal na koncerty jezdit tak často, jak to šlo, nastoupil na jinou školu, koupil si svoje první desky a hlavně se seznámil se spoustou velmi zajímavých a milých lidí a to podle mě byl, je a bude základ všeho. Můžete milovat hudbu, desky i koncerty, ale když nebudete mít někoho s kým budete moci skutečně o

něčem hovořit a nikdo vás nezaujme, tak vás to dřív nebo později stejně přestane bavit. Tenhle lidský faktor u mě v té době sehrál jednoznačně největší roli v tom jestli v té subkultuře zůstanu nebo ne a můžu vlastně říci, že i teď je to pro mě to nejdůležitější.

3. Takže to skoro vypadá, že tě ta "hodná hc scéna" zachránila před tím "zlým okolním světem".....

No, možná to tak u té předchozí odpovědi může působit. A já si to možná v těch šestnácti letech dokonce doopravdy myslel! Byl jsem nabit ideály a spoustou přesvědčení, že tvořím lepší svět a jsem na správné straně:) Některé věci, mě však z této iluze velmi rychle vyléčily. I tahle subkultura je samozřejmě tvořena obyčejnými lidmi a věřte mi, že to rozhodně není nějaký reprezentativní prvek naší společnosti, který byl zhnusen tím, jak ta většinová společnost funguje, tak si založil svoji, kde se k sobě všichni chovají hezky. Najednou jsem se dozvěděl, že někdo okrádal svého nejlepšího kamaráda, že se spousta lidí navzájem pomlouvá atd. Prostě se tam děly, dějí a budou dít stejná

SPES EREPTA: STÁLE JEŠTĚ.....

*Stále ještě jsem neslyšel důvod,
který by obstál proti lidskosti,
obhájl masové vraždy téhle společnosti,
slyším jen prázdná slova plná sobeckosti,
ozvěnu krvavých jatek plných krutosti.*

*Přál bych si jednou v neděli zrušit tvůj skvělý oběd,
chtěl bych aby ses díval, jak musí napřed trpět,
v místnosti plné krve chtěl bych tě vidět zvracet,
cítíš se pořád skvěle, když není teď kam utéct?*

*Masové vraždy den za dnem,
rozsudky smrti naším jménem
a jejich těla jsou naším jedem,
když naše těla jsou jejich hrobem.*

svinstva jako kdekoli jinde. Navíc v té době u nás začínal velký boom taneční elektronické muziky a návštěvnost na hc koncertech klesla během roku z té zmiňované tisícovky na padesát lidí! Nicméně pro mě už nebyla cesta zpět a možná, že právě všechny tyhle věci mě paradoxně hnaly kupředu. Začal jsem hrát v kapele, pořádat koncerty, spolupracovat na fanzinech atd.

4. Dá se tahle subkultura vůbec nějak definovat? Dokázal bys ji alespoň na základní úrovni charakterizovat?

Zrovna u hc/punku, myslím, velice záleží na úhlu pohledu na obrovskou spoustu věcí. Ty pak tvoří nějakou mozaiku a ta se odráží v tom, co děláte a jak žijete. Víím, že spoustě lidí to teď asi nic moc neřeklo, ale zrovna tohle je asi jediná možná charakteristika. Je to prostě o to, jak přemýšlíte a jak žijete, tedy jako všechno:)

5. Dobře, tak se zkusím zeptat jinak. Jak a kdy vlastně hc/punk vznikl a co bylo jeho cílem? Dá se nějak hudebně zaškatalkovat?

Vznikl na přelomu 70. a 80. let a byla to reakce určité části tehdejší punkové scény na to, jakým směrem se ubírala. Tedy na postupnou komercializaci, naprostou sebedestrukci všemožnými typy návykových látek a také na to, že naprostá většina punkáčů se omezovala pouze na vyřvávání něčeho, chlastání a rvačky, které nikomu neprospívaly. No a reakcí té uvědomělejší části punkové scény pak byl vznik toho, čemu můžeme říkat hc/punk. Tihle lidé se chtěli zabývat tím, co je štválo na okolní společnost, zajímali se o politické dění a jejich reakcí pak byla rychlá nasraná muzika plná vzteku a frustrace, ale zároveň také (alespoň v některých případech) inteligentních a obhájitelných postojů. Chtěli vrátit punku jeho radikálnost a jistou "společenskou nebezpečnost" myšlenou v dobrém slova smyslu. Samozřejmě, že to také nejde úplně zjednodušovat na ty "ožralé punkáče" a "správné nové hardcoristy". Spousta kapel se prostě jen chtěla bavit a některé koncerty byly proslulé spoustou násilností a vůbec ta situace v té době byla dosti složitá a nepřehledná. Nicméně, základy té angažovanosti byly položeny velmi pevně právě v této době. Texty spousty kapel se naplno začínaly zabývat závažnými společenskými tématy jako ekologie,

nespravedlnost sociálního systému, rasismus, trest smrti, válka, rovnoprávnost atd. Vznikly první STRAIGHT EDGE kapely, tedy ty, jejichž členové se hlásili k úplné drogové abstinenci včetně alkoholu a tabáku, někdy v polovině 80. let se pak přidala práva zvířat, vegetariánství a posléze veganství, přímé akce atd. Z toho co bylo napsáno výše je myslím jasně zřetelné, že celá hc scéna má své kořeny v punku a pro mě osobně stále zůstává především punkovou kontrakulturou. A co se týká těch cílů, tak ty podle mě rozhodně nebyly nijak misionářské. Myslím, že cílem tehdejších radikálních punx bylo hlavně žít si svůj život po svém, vyjadřovat se k věcem, které je štvály a tím provokovat a vyvolávat otázky. Ale taky si myslím, že spousta z nich se chtěla jen bavit a to se myslím nezměnilo dodnes.

6. Etický základ? Tak přeci jen něco, co se dá charakterizovat?

Není to rozhodně nějaký soubor pravidel! Spíše záleží na svědomí každého.

Tahle subkultura poskytuje prostor pro ty, kteří chtějí tvořit (nebo jinak fungovat) v jiném než mainstreamovém prostředí. Je to pak hodně založeno na tom, že to co jde, si ti lidé zařizují samy nebo s pomocí kamarádů. Tímto způsobem se pak třeba vydávají desky a časopisy, tisknou se trika, zařizují koncerty atd. Říká se tomu DO IT YOURSELF (DIY) neboli "udělej si sám". To má samozřejmě své výhody např. ve formě absolutní tvůrčí svobody, ale také je to velice snadno zneužitelné, protože v naprosté většině je tento princip založen pouze na nějaké ústní domluvě a pak k tomu neexistují žádné smlouvy a podobné věci. Vše je prostě založeno na osobních vztazích, což samozřejmě skýtá rizika např. v podobě nepoctivosti nebo nespolehlivosti. Přesto však v mých očích ty pozitivní stále velmi převažují nad negativy. A ještě je nutné dodat, že i v tomto to není tak jednoznačné a jednoduché, spousta lidí v hc scéně pracuje v současnosti dosti odlišným způsobem, používá např. smlouvy a ty hranice mezi hc punkem a mainstreamem se mnohdy hodně setřely, spousta kapel stojí někde na pomezí a s tou původní myšlenkou je poji v podstatě jen nějaké jejich kořeny a nebo škatulka hc, která se v současnosti používá pro opravdu kde co.

7. Zmínil ses také o právech zvířat,

vegetariánství a veganství. Jak silně jsou nebo byly tyhle myšlenky spojeny s hc/punkem?

Pro mě osobně velice silně. Hodně to souvisí s tím, co jsem odpovídal na otázku č. 4. Je to prostě jeden kamínek (v tomhle případě možná spíš kámen) do té mozaiky. Když jsem se tehdy dostal k hc bylo to jedno z prvních závažnějších témat se kterým jsem se setkal. Diskutoval jsem o tom se spoustou lidí, získával obrovské množství nových informací a utvářel si nějaký názor, jenž se pak promítl a promítá do toho, jak žiji a především pak, jak se stravuji. Velice úzce to samozřejmě souvisí se spoustou dalších věcí, ale to je právě princip té mozaiky. Vše se navzájem doplňuje a pak to tvoří obraz, v tomto případě vaší osobnosti. Spousta kapel se problematice práv zvířat věnuje velmi obsáhle, některé částečně a některé vůbec. Jsou samozřejmě i takové, jejíž členové jedí maso a tím je jejich vztah k této problematice myslím jasně dán.

Přesto, že je mezi nimi spousta skvělých lidí a mých přátel, tak musím říci, že mě to přeci jen vždy trochu mrzí, neboť mám práva zvířat s touhle subkulturou nějak podvědomě spojené a trochu naivně očekávám, že to tak musí být vždy a u všech, což je samozřejmě hloupost. To co mě pak ale mrzí velmi, je, když někdo po letech vegetariánství, kdy o tom navíc neustále mluvil, tuhle myšlenku opustí a začne se o tom vyjadřovat jako o mladické nerozváženosti nebo zbytečné revoltě.

8. Říkal jsi, že spousta kapel jsou velkými propagátory práv zvířat. Jak jsou tyto jejich aktivity nejčastěji prezentovány?

Nejčastěji samozřejmě v jejich textech. Hodně jich o tom také mluví na podiu mezi jednotlivými skladbami, tisknou různé materiály, které pak např. rozdávají na koncertech, hrají na benefičních akcích atd. A je také velmi důležité podotknout, že tohle vše není samozřejmě ani z daleka výsadou jen těch, kteří působí v nějakých kapelách, spousta lidí, kteří v téhle oblasti dělají opravdu hodně moc užitečného v žádné kapele nehraje a ve své podstatě by to nemělo hrát vůbec žádnou roli. Někteří punx pak také bývají přímo zapojeni do některých aktivních organizací. Možnosti jsou samozřejmě úplně stejné jako u kohokoliv jiného, jde jen o to chtít!

Milan

Než se dostane na váš stůl...

Zatímco v roce 1936 byla celková spotřeba masa v ČR 38,1 kg na osobu a rok, současná roční spotřeba (rok 1997) je 85,6 kg na 1 obyvatele a rok (r. 2004 EU 87,4 kg, v roce 1989 dokonce 97,4 kg). K zajištění této vysoké spotřeby masa je samozřejmě potřeba odpovídající stav jednotlivých druhů tzv. hospodářských zvířat. V roce 97 za I. čtvrtletí to bylo 1 847 828 kusů skotu, 4 130 924 prasat, 27 573 000 drůbeže. Což nejsou jen čísla, ale životy každého z nich. Tolik životů držených proti jejich vůli v zajetí, znásilňovaných a čekajících na svoji předčasnou smrt.

(EL)

© ohz.cz

Podle údajů FAO činila v roce 1990 celková spotřeba masa ve světě hrůzných 171,4 mil. tun – tedy 171,4 mil tun zvířat, v roce 1995 to bylo už celkem 209,5 mil. tun! Nejvyšší spotřebu masa /a taky nejširší lidi/ má USA - v roce 1990 celkem 119,5 kg masa na osobu a rok... Po tomto ostudném prvenství následuje Austrálie a Nový Zéland.

Co je to vlastně maso? Zvíře samozřejmě. **Definice masa** však v odborné literatuře zní: „Jako maso jsou definovány všechny části těl živočichů, včetně ryb a bezobratlých, v čerstvém nebo upraveném stavu, které se hodí k lidské výživě. V užším slova smyslu se masem rozumí jen kosterní svalovina, a to buď samotná svalová tkáň, nebo svalová tkáň včetně vmezeřeného tuku, cév, nervů, vazivových a jiných částí.“

„Hlavním zdrojem masa jsou domestikovaní živočichové, méně je využívána lovná zvěř, která má význam především v rozvojových zemích, zatímco ve vyspělých státech slouží jako obohacení sortimentu potravin.“ Tady autor správně zvolil slovo využívána /

nebo také slouží/... Blahopřejeme. Holt, pro někoho je zvíře živý tvor se schopností pociťovat bolest i radost a pro někoho zase zdroj masa či obohacení sortimentu potravin... Asi platí, že čím více titulů před i za jménem, tím méně soucitu a zdravého rozumu...

I další věty autorů jsou velice zajímavé: „Leckde se využívá i maso psů, koček a opic... Přehlédnout nelze ani etické aspekty konzumace masa těchto živočichů.“ Nezbyvá než se usmát. Ač sami ústa od krve, kritizující ostatní. Jakým právem se cítíme být těmi lepšími, než ti, co tyto zvířata konzumují? Jakým právem mluvíme o etice? Naše jatka jsou plná krve, očí a uřezaných nohou stejně jako jinde. A je jedno zda jsou to oči slepice, koně, nebo kočky. Oč je hodnotnější život psa než třeba

telete či kuřete? Proč?

Citují: „Drůbež je označení pro domestikované ptáky, kteří poskytují maso, vejce a peří.“ Poskytují? Až zase potkám nějakou slepici, tak se jí zkusím zeptat, co nám sama od sebe poskytuje.

A jak vlastně vzniká ta námi známá a tolik diskutovaná **želatina**, na které si pochutnávají i nejmenší děti? To víte - jedině pramen zdraví z Posázaví... Kdo by odolal. Tedy: Želatina vzniká záhřevem kolagenu (jednoduchá bílkovina obsažená v kůži, šlachách, vazivu) ve vodě, kdy kolagen bobtná a tím se rozruší příčné vazby. Stručně a selsky řečeno: odpady z jatek - kosti, kůže, chrupavky atd. se vaří ve vodě a to co se z tohoto hnusu vyváří – je želatina nebo taky jiným názvem rosol. Přejí tedy všem dětem dobrou chuť a skvělé zdraví s pramenem zdraví z Posázaví.

„Při tepelném opracování masa dochází k denaturaci (změna struktury fyzikálními nebo chemickými prostředky) globinu (bílkovinná složka hemoglobinu), po níž zpravidla

následuje oxidace (okysličování) železa v hemové skupině, v důsledku toho dochází ke změně barvy na hnědou nebo šedohnědou.“ Tedy proto ten kousek červeného krvavého odřezku ze zavražděného zvířete zhnědne, když ho natěšený labužník hodí na pánvičku.

Kvalitu mrtvého kusu svaloviny podle odborné literatury značí několik faktorů:

Je to za 1.: Schopnost masa vázat vodu nebo-li **vaznost**, ta významně ovlivňuje jakost masných výrobků. „Z hlediska technologie se rozlišuje voda na volnou a vázanou, a to podle toho, zda z masa volně vytéká za daných podmínek či nikoliv.“

„Vaznost masa je v technologii definována jako schopnost masa udržet svoji vlastní, případně i přidanou vodu při působení nějaké síly.“

Dalším ukazatelem kvality je: **Křehkost**. „Pro dosažení křehkosti je třeba maso nechat dostatečně dlouho uzrát, aby se uvolnila posmrtná ztuhlost.“

3. **Chutnost**. „Na jejím vytváření se podílejí zejména extraktivní látky v mase, které vznikají v průběhu zrání masa. Proto maso s plnou chutí a vůní je takové, kde je přiměřeně vysoký obsah tuku a u něhož proběhly v dostatečné míře procesy posmrtného zrání.“

A jak takové **posmrtné změny** vypadají, nebo-li co všechno proběhne v těle zvířete a v jeho mase, než-li si ho nějaký „normální“ člověk s odkapávajícími slinami nedočkavě hází do kastrolu?

Tedy: Když je přerušena krevní oběh /tedy akt zavraždění dotyčného zvířete/, nastává anaerobní (proces bez přístupu O₂) glykolýza (rozklad glykogenu), kdy je glykogen (uložená energie ve svalech) enzymově odbouráván na kyselinu mléčnou (to samé se děje třeba také při intenzivní práci, kdy je potřeba více kyslíku, než může krev do svalu dodávat).

Posmrtné (postmortální) změny probíhají ve čtyřech stadiích:

1. období před rigorem - tzv. teplé maso

2. rigor mortis (posmrtná ztuhlost)
3. zrání masa
4. hluboká autolýza (samovolný rozklad)

Po usmrcení zvířete nastane přerušení krevního oběhu a přívodu kyslíku. Ve svalech začínou převládat anaerobní pochody - vzniká kyselina mléčná. Ubývá rychle zásob glykogenu, kyselina mléčná se hromadí ve svalu a způsobuje okyselení.

1. *Prae rigor*

- je dostatečné množství ATP (adenosintrifosfát, energeticky bohaté látka, jejímž štěpením organismus získává energii), maso neuvolňuje vodu
- ztuhnutím-vytvořením příčných vazeb mezi aktinem a myosinem – přechází maso do druhé fáze
- nebo – li první fáze po smrti, kdy je tělo ještě teplé a pomaličku nám chladne. U člověka je to stav, kdy ti živí oplakávají stydnoucí tělo, někdy se hovoří o unikání duše z těla.

2. *Rigor mortis*

- koncentrace ATP klesne
- vytvoření příčných vazeb – nastává posmrtná ztuhlost – rigor mortis.
- hodnota pH klesá od počátku posmrtných změn až do úplného rigoru mortis. Důsledkem je zvýšení údržnosti masa-potlačí se hnilobná mikroflóra.
- vzhledem ke snížené vaznosti a vysoké tuhosti nelze maso v rigoru zpracovávat. Maso v této fázi klade velký odpor při řezání, čímž vznikají velké energetické ztráty.
- nebo-li jiným slovem ztuhlá mrtvola, která by normálně ležela v márnici, pokud by to ovšem bylo tělo člověka

3. *Zrání masa*

- zvyšuje se pH, vaznost opět roste, křehkost masa stoupá, zvyšuje se rozpustnost bílkovin, vytváří se žádoucí chutnost
- optimální doba zrání u hovězího masa je při 0°C asi 10 – 12 dní.
- nebo-li zavražděná mrtvola se nám uvolňuje ze ztuhlosti, aby se mohla v klidu a tichosti rozkládat...ovšem v této fázi je tělo zvířete nejvhodnější ke zpracování a ke konzumaci

4. *Hluboká autolýza*

- zrání masa přechází při delším skladování v hlubokou autolýzu (samovolný rozklad), kdy dochází ke štěpení peptidů,

rozkládají se tuky, je možné i mikrobiální napadení

- děj nežádoucí - bodejdt, ještě chvilku a budou se na mase pást červi a ne lidi

Co je dále velmi zajímavé, jsou vady masa, tedy odchylky od normálu. A vzhledem k přílišnému šlechtění hosp. zvířat, odpovídajícímu držení a zacházení s nimi na jatkách, nejsou vady masa nic ojedinělého.

Stručně pojmuto máme 2 základní vady, které vadí strávníkům zvířecích těl.

A to tzv.

PSE maso – pale - bledé, soft - měkké, exudative - vodnaté

a tzv.

DFD maso – dark - tmavé, firm - tuhé, dry - suché

PSE – je maso, u něhož došlo k prudkému poklesu pH v době, kdy má ještě vysokou teplotu a tudíž dochází k částečné denaturaci bílkovin. Na povrchu PSE masa dochází i ke změně barevného odstínu a to na šedozelený!!

Tato vada se vyskytuje hlavně u prasat.

Odchylný průběh pH je způsoben hlavně psychickou i fyzickou zátěží zvířat (způsob výkrmu, vliv přepravy a zacházení se zvířaty před porážkou). Stresovaná zvířata uvolňují kortikoidní hormony, adrenalin a noradrenalin (hormony dřeně nadledvinek), thyroxin (hormon štítné žlázy). Ty ovlivní glykolýzu i metabolismus cukrů, tuků, bílkovin. K tomu se přidává zvýšená spotřeba kyslíku, stoupá teplota. Glykogen na kyselinu mléčnou - Rovná se rychlé okyselení.

- pH nižší než 5,8

Naopak u **DFD** – dochází k opačnému procesu. Velmi malému poklesu pH – maso má vysokou vaznost, tkáň je tuhá, barva je tmavší, v extrémních případech u hovězího masa téměř černá. Vyskytuje se především u skotu. Vysoké pH je způsobeno vyplavením kyseliny mléčné s krví z těla. „K vytvoření kyseliny mléčné před vykrvením dochází buď v důsledku stresu, nebo až po omráčení při opožděném vykrvení.“ Jinak řečeno, zvíře se podřeže ve chvíli, kdy omráčení už nepůsobí, tedy mu řezník podřezává hrdlo při vědomí.

Dalším faktorem je fyzické vyčerpání. Za DFD maso se považuje to, které má pH vyšší než 6,8.

Nemalou roli hrají v odchylkách masa genetické dispozice: „Zvířata náchylná ke stresu mají i při šetrném zacházení mnohdy odchýlnou jakost masa, zjevně zde působí již samotný vliv porážky.“

Nedělejte si iluze, že maso s těmito „odchylkami“ se vyhazuje či strká do konzerv pro psy. PSE maso se přidává do párků a fermentovaných salámů, DFD maso je vhodné k výrobě měkkých salámů.

Škoda, že tyto fakta a informace „normální“ spotřebitel masa nemá a ani se o ně nezajímá. Zjistil by vlastně, že nejí nic jiného než několik dnů - týdnů starou mrtvolu. A řezníci, prodejci a distributoři masa jim tyto nehezke pravdy v reklamách určitě nepoví...

Zdroje:

- ČSU (Český statistický úřad)
- *Hodnocení jakosti živočišných produktů*, Doc. Ing. Petr Pipek, Csc., Prof. Ing. Miloslav Pour, DrSc., Praha 1998

ROK	VEPŘOVÉ	HOVĚZÍ	DRŮBEŽ	CELKEM
1936	14,6	15,2	2,2	38,1
1990	50,0	28,4	13,6	96,5
1994	46,7	18,4	11,6	81,2
1997	45,6	16,0	15,3	85,6
2000	40,9	12,3	22,3	75,5 + 3,9 ostatní ++

* zdroj ČSU

++ Moderní obchod, 2002, č. 9, s. 38-39

Spotřeba jednotlivých druhů zvířat na obyvatele a rok

Cesta k čistému svědomí

Vyrůstala jsem v úplně "normální" rodině na venkově. Doma jsme měli kočky, psa, ale i prasata, slepice, husy a králíky. Posledně jmenovaná tzv. hospodářská zvířata byla jak jinak než na maso. Už tenkrát jsem se jako malá holka nemohla dívat na to, jak se zabíjela, ale jejich masíčko jsem pak jedla, i když v malém množství a samozřejmě jen ty nejlepší kousky. Byla jsem "normální" masožravka. Dnes jsem názoru, že výchova a vliv okolí jsou důvodem, proč si nikdo neuvědomuje spojitosti týkající se zvířat, jedni jsou prostě na mazlení a ti druzí ke konzumaci, nikdo nad tím nepřemýšlí, je to prostě tak a hotovo. Sama jsem dodnes nepřišla na to, proč mi to už tenkrát nedocházelo, jak jsem mohla plakat nad přejetou kočkou během toho, co se na dvoře stahoval krvavý králík z kůže, který později ležel na pekáči. Patřila jsem k většině, která konzumuje mrtvolky a připadala jsem si normálně.

(MF)

Později jsem se stala ochránkyní domácích mazlíčků. Pomáhala jsem opuštěným kočkám a psům a měla z toho radost. Asi v 1995 jsem v televizi viděla dokumentární film o transportech jatečných zvířat. Zacházení s nimi bylo velmi kruté a já jsem byla šokovaná. Něco takového jsem viděla poprvé v životě. Vzalo mě to natolik, že jsem ze dne na den přestala jíst maso. Začala jsem se zajímat čím dál tím víc o tzv. hospodářská zvířata. Chtěla jsem něco dělat i pro ně, pomáhat jim. V roce 1997 jsem se přihlásila do spolku proti fabrikám se zvířaty a rychle se stala jeho pilnou aktivistkou. Mezi aktivisty byli vegani, kteří mi vysvětlili, že vegetariánství nestačí, pokud nechci, aby kvůli mě trpěla zvířata. Fakta o týrání drůbeže kvůli vejším nebo o utrpení telat kvůli mléku byla pro mě tenkrát novinkou. Rešerše, které jsme spolu dělali, mi otevřely oči ještě víc. Setkávala jsem se s takovým utrpením zvířat v koncentracích, kde pak ani jiná cesta, než veganství, pro člověka se zdravým rozumem neexistuje. Chápala jsem velmi rychle a nechtěla jsem mít déle špatné svědomí vůči těmto bezbranným tvorům, jejichž produkty jsem tehdy ještě konzumovala. K veganství jsem přešla docela rychle.

Jak brutálně „chovatelé“ zvířat se svými svěřenci zachází, jsem věděla. Ale po jedné akci, když jsem byla ještě aktivistkou u spolku proti fabrikám se zvířaty, jsem poznala, že stejně brutálně se chovají i k lidem. Jednou z častých akcí bylo např. věšení velkých transparentů na mostech přes dálnice, na kterých bylo napsáno „*Jezte dnes vegetariánsky – z lásky k vašemu zdraví a ke zvířatům!*“.

Stáli jsme u toho, drželi transparent, na hlavách masky krav nebo prasat v životní velikosti a mávali jsme projíždějícím, abychom na sebe ještě víc upozornili. Jedna z těchto akcí dopadla velmi smutně. Neděle odpoledne, na dálnici velký provoz, lidé z aut nám mávají zpět, jen málo z nich ukazuje nesouhlas prstem. Transparenty na obou stranách mostu, pro oba směry, u každého dvě aktivistky. Já jsem byla na naší straně spolu s mou sestrou. U kamarádek na druhé straně najednou zastavuje auto, rychle vystupuje několik mužů. Smějí se a hulákají. Nejdřív jsme myslely, že jsou to jejich známí, že je to sranda. Tento pocit ale rychle přešel. Řezníci a „chovatelé“ zvířat, jak se později ukázalo, to mysleli vážně. Strhali jim masky, tyto rozdupali, aktivistky mlátili, jedna z nich upadla, do ležící kopali, druhá schytala pěstí do oka... Bylo to strašné, se na to dívat z druhé strany silnice. Předtím jsem už nějaké zkušenosti s „chovateli“ zvířat měla, věděla jsem, že nejsme oblíbení, a tak jsem rychle pochopila o co jde a vzala spolu s mou sestrou nohy na ramena a utíkala pryč jak nejrychleji jsem mohla. Dva z nich utíkali za námi, ale našťastí nás nedohnali. O moji mladší sestru jsem měla velký strach. V prvním domě, ke kterému jsme se dostaly, jsme volaly o pomoc a odtud jsme také přivolaly policii. Aktivistky na druhé straně silnice měly vážná zranění, já jsem se po tomto zážitku léčila půl roku u psycholožky, ale vypořádat se s tím jsem měla problém ještě donedávna. Stačilo např., aby u dveří zazvonil muž podobného typu a já měla strachem, že budu také tak zřízená, srdce až v krku.

Soudní dohra byla zajímavá. Pachatelé odcházeli s podmíněnými tresty. Dodnes se nám neomluvili. Napadnutí jsme bývali i při demonstracích a podobných veřejných akcích. Uvědomovala jsem si, jak se chovají k nám a co si asi musí vytrpět zvířata v jejich zajetí. To byla pro mě další motivace, proč jít proti nim a ukazovat veřejnosti, co dělají se zvířaty.

V této době – v lednu 1999 – vznikl z mé iniciativy spolek ohz na pomoc tzv. hospodářským zvířatům. Získávání a šíření poznatků o jejich utrpení zůstalo dodnes naší hlavní náplní.

I když jsem přestala konzumovat veškeré živočišné produkty, cesta k čistému svědomí je delší a ne tak snadná. Nakupování nebylo zpočátku jednoduché. Chodila jsem nakupovat s lístečkem, kde byla uvedena "ěčka" živočišného původu, abych náhodou nekoupila něco, co jsem nechtěla. I různé složky, které na první pohled nezní živočišně, jsem se učila z paměti a pokaždé pečlivě četla složení výrobku.

Dnes už mám svoje favority, svoje oblíbené značky a výrobky. Nakupuji

především v prodejnách zdravé výživy, potraviny v biokvalitě, ovoce a zeleninu pokud možno od zemědělců, kteří hospodáří bez zvířat, to znamená, že ani nehnojí živočišnými výkaly a také praktikují třípolní hospodářství, které je pak poznat na kvalitě a chuti jejich ovoce a zeleniny.

Veganský životní styl mi dělá radost. Dnes už můžu v klidu hladit krávy nebo ovečky na louce, protože kvůli mě netrpí a ani se nezabíjí. Pokračuji ale stále na cestě k čistému svědomí. Na mých cestách jako aktivistka pořád ještě nechtěně zabíjím např. mouchy, které se během letu rozdrť o auto. Určitě jsem několik malých, téměř neviditelných zvířátek přejela, ale věřte mi, kdybych je viděla, vyhnula bych se jim. Tento problém se

jeví zatím jako nevyřešitelný. Přestat jezdit autem by pro mě znamenalo snížit moje aktivity pro zvířata na minimum.

Všem, kdo ještě o veganství přemýšlí a nejsou si jisti, zda by jim tento stravovací styl zdravotně prospíval, ráda sdělím mé zkušenosti. Vegansky žiji od roku 1997. Cítím se velmi dobře, podvyživeně nevypadám (158 cm / 55 kg) a problémy, které jsem měla dřív, jako např. akné apod., jsou pryč. Stravovat se vegansky neznamena automaticky stravovat se zdravě. Doporučuji vyváženost s vysokým podílem syrové stravy. Pro jistotu a hlavně proto, abych dokázala těm, co mě pořád straší, že budu nemocná, protože mi určitě něco chybí, jsem v minulosti prošla různými testy, které potvrdily, že důležité látky, jako

např. železo, magnézium, vápník nebo různé vitamíny jsou u mě v naprostém pořádku. Výjimkou je vitamin B12. Doporučená hodnota je 3ug a mě bylo naměřeno 0.8ug. Ani toto však není problém. Vitamin B12 je už ale jiná kapitola ...

Tolik o mé cestě. Každý si musí zvolit tu svou, která mu vyhovuje. K veganství v žádném případě nikoho nenutím. Jen bych přivítala, kdyby se ti, kteří dnes ještě konzumují všechno, co jim přijde pod nos, zamysleli nad tím, co jí, že „to“ možná mělo oči, trpělo a bylo brutálně zabito, jaký vliv má dnešní nadměrná „výroba“ masa na životní prostředí a své zvyklosti přehodnotili.

Původní film ohz „Zvířata nejsou zboží“

„Ochránci hospodářských zvířat jsou již pravidelnými hosty televizních diskusí na téma ochrany hospodářských zvířat. To jim ovšem nijak neotupilo hrany a jsou stále progresivní organizací monitorující podmínky velkochovů dokumentující nelichotivý obraz chovů pro maso, mléko, vejce apod. Shrnutím jejich práce je film s názvem „Zvířata nejsou zboží“. Je to strhující dokument, jaký sdělovací prostředky v ČR dosud nebyly schopny natočit. To, o čem film pojednává, se vám nebude líbit, ale právě proto je potřeba, aby jej vidělo co nejvíce lidí. Realita velkochovu je totiž jiná než barvotiskové obrázky z reklam na živočišné produkty. Tento film by měl mít doma každý vegan a vegetarián, ale hlavně by jej měl promítnout svému okolí, ve škole, na přednáškách apod. Všechny záběry byly natočeny v Česku.“

Jan Šťastný, Česká vegetariánská společnost

„I když jsem v ochraně zvířat mnoho let a proto i do jisté míry otupělý, bylo pro mě těžké podívat se na celé video ohz a „strávit“ je. Každý, kdo ještě nezná podmínky ve velkochovech a na těžce zanedbaných „statcích“, především v nových členských státech EU, odkud se nyní dováží stále více produktů ze zvířat, by měl tento dalekosáhlý dokument vidět. Je zdrcující, jaké tam ještě někdy panují archaické podmínky.“

Děkuji spolupracovníkům z ohz za dobré a odvážné rešerše a přeji mnoho zdaru při Vaší další důležité osvětové práci.“

Dr. Franz-Joseph Plank, předseda Animal Spirit Rakousko

Veselé Velikonoce
Černuc 2003 aneb přežilo jich sedmnáct (06.05.2004)
Brojleři: nešťastné děti
Na konci s dechem
Opočnice: hladový příběh
Mléko je vražda
Kožichy jdou proti srsti
Transporty bolesti, strachu a zlámaných kostí
Ekofarma U Rasa

Celkem: 80 minut

Jak se žije tzv. hospodářským zvířatům v ČR?

**Varování představenstva ohz:
Po shlédnutí tohoto filmu můžete
ztratit iluze.**

Cena: VHS 250 Kč (členská cena ohz 220 Kč)
CD 150 Kč (členská cena ohz 120 Kč)

Objednávky přijímáme na e-mailové adrese ohz@ohz.cz nebo adrese ohz, PO BOX 176, 796 01 Prostějov
POKyny PRO PLATBU: Příslušnou částku uhradte bankovním převodem nebo poštovní poukázkou A na bankovní účet **188 640 615/0300**

Do "zprávy pro příjemce" napište název filmu a typ média. K ceně připočítejte 35 Kč za poštovné a balné. Objednávky vyřizujeme většinou do deseti dnů od doručení platby.

Upřednostňujeme platbu předem, ale je možná i dobírka (+ cca 75 Kč).

**ZVÍŘATA
NEJSOU ZBOŽÍ**

Obrácená strana mince

Jako ochránci zvířat řešíme většinou případy týrání zvířat, kdy dochází k zanedbání péče o zvíře či zvířata. Rachitická (vychrtlá) zvířata plná parazitů brodící se vlastními výkaly nejsou bohužel něčím, čím bychom se zabývali pouze ojediněle. Málokdo se však zabývá opačnými případy týrání a to je přehnaná péče. Tady je ovšem sporné a hlavně téměř nemožné docílit nějaké nápravy. Je týrání, když majitel psa překrmuje natolik, že nemůže skoro chodit? Asi ano, ale kolik rodičů obézních dětí by musely úřady pronásledovat?

(EL)

Často se setkáváme s tzv. rádoby ochránci, v jejichž rukách jsou zvířata svým způsobem opravdu týraná. Většinou se jedná o starší ženy, provozující útulek pro psy, kočky apod. Ty svá zvířata natolik milují, že zapomenou na základní potřeby těchto zvířat. Drží je v malých smradlavých místnostech, nepouští je ven, nedávají je zájemcům, nevěří veterinářům (proto je ani s nemocnými zvířaty nenavštěvují) a až hystericky se drží svých zvířat, jako jediní spasitelé. Bez nich by prostě zvířata zemřela. Jen pro příklad: např. na otázku, zda můžeme mezi kočky, nám bylo řečeno ne, ony by dostaly šok a umřely. Pro úplnost lze dodat, že jsme mezi nimi byli a tolik radosti z mazlení jsme dlouho nikde neviděli. Žádná neumřela.

Právem se obáváme o duševní zdraví těchto ochránců. Domníváme se, že si na zvířatech kompenzují svůj vnitřní konflikt se sebou a vnějším světem a možná i svou osamělostí. A zvířata v jejich rukách se stávají zachráněnými nešťastníky a vězni. Tyto tzv. útulky mají takovou úmrtnost zvířat, že není možné považovat tyto útulky za adekvátní přechodný domov pro opuštěná zvířata.

Další případem jsou bohatí lidé, kteří si na zvířatech kompenzují svoji velikost a honosí se láskou ke zvířatům. Např. jedna velmi bohatá paní milující koně, jedná s těmito ušlechtilými tvory jako s vlastními dětmi. Koně mají 24 hodin na těle deky a je jedno, zda je venku -20 C nebo +30 C. Do výběhu chodí tak „oblečení“, na všech nohách chrániče, že je pomalu stěží poznat, zda je tento omašlený tvor doopravdy kůň nebo mimozemšťan.

Možná je to někomu k smíchu, ovšem tito koně nenávidí už cokoli, jelikož věčné dekování, čištění (z koně nesmí vypadnout jediný chlup, jinak není dobře vyčištěný), lonžování a nenechávání volnosti koně tak deprimuje, že trpí psychickými problémy, poruchami chování a i přes nejlepší rodokmeny se stávají neovladatelnými, což se neustále zhoršuje. Jakmile se kůň dostane k dece, okamžitě ji stáhne do boxu a ničí ji. Jsou tak choulostiví, že pouhé kousnutí hmyzem u nich vyvolává hysterii či alergickou reakci.

Kdykoliv se kůň ve svém výběhu radostně rozcválá a začne vyhazovat jako hříbě, je chycen a odveden zpět do svého boxu. Proč? No, aby se nezranil.

Koně užívají moře doplňků a špičkových přísad do krmení, ošetřuje je pouze špičkový veterinář, na závody jezdí v kamionu za 10 milionů... A přesto.. Mají problémy se zdravím, s končetinami. Kdo zná alespoň trochu etologii koní, ví, že kůň netouží po ničem jiném, než po koňské společnosti a volném prostoru k pasení a svobodě bez udidel a sedla. Že tito koně nejsou s jezdcem na hřbetě šťastní, dokazuje fakt, že ačkoliv mají to nejlepší sedlo a drahé udidlo, do vlásku rozčesanou hřívu a naleštěná kopyta, ani za nic nechtějí vyjít z boxu.

Ti temperamentní, které majitelka nezvládá pod sedlem ani ze země, dostávají uklidňující prostředky a uspávací buď do žrádla nebo přímo injekčně do svalu. Tomu se říká láska. A kobylky? Všechny už jsou „matky“, ale ani jedna své hříbě neviděla, neporodila.. Majitelka využila embryotransferu. Hříbě donosila a odkojila jiná kobyla..

Když naroste na jaře tráva a koně po ní začínají přibývat na váze, což je pro sport nežádoucí, rozkáže majitelka nasadit koním košíky. Přes košík toho tolik nezkonsumují, ale jelikož je to pro koně přirozenost spásat trávu, tak dlouho se snaží, až si přes košík do krve odřou nosy. Teprve pak už dotýčný kůň košík nosit nemusí. Majitelka si možná nebo spíš určitě myslí, že dělá vše proto, aby její zvířata byla šťastná, ale já jsem toho názoru, že kdyby svoje koně opravdu milovala, nevláčela by je po závodech, nejezdila by na jejich hřbetech a nechala by je volně cválat po výbězích bez drahých vymyšleností lidí. Asi stojí za zmínku, že tito koně s nejlepšími rodokmeny a s 6ti nulovou hodnotou dosahují na závodech sotva průměrných výsledků.

Když byl zraněn pes majitelky, přiletěl vrtulník. Když se zranila ošetřovatelka koní, ležela přes hodinu na zemi a po té po svých došla do postele.

Bohužel, zvířata stále jsou a budou hračkami v rukou lidí a co naděláme my ochránci s těmito případy? Nic. Ano, jsou potřebnější. Proto, ať jde o cokoli a o kohokoliv, první posuďte zda dotýčný člověk či ochránář opravu dělá to nejlepší pro zvířata a ne pro svoji dušičku a ego.

Kůň připravený do výběhu: síť a maska proti hmyzu, košík proti přílišné konzumaci trávy, chrániče předních a zadních nohou a zvony (chrániče předních kopyt)

O soucitu, lásce, zoufalství a nenávisti

Před pár hodinami jsem se vrátil od advokátky. Podepsal jsem majetkové vyrovnání, přečetl si žádost o rozvod, zaplatil kolek a služby a rozloučil se kdysi se svou a dnes již se vzdalující se ženou. Co s chlapem, který dělá 15-16 hodin denně, někdy 2-3 dny v jednom tahu, bez víkendů a bez dovolených a bez toho, aby tvořil domov? Řekla, že už se mnou trochu nechce a trochu nemůže být, snad kdybych dával více nám a méně prasečákům a brojlerovým halám, a já ji chápu, je laskavá a dobrá a snaží se neublížovat, vždyť také dává kus života prasečákům a brojlerovým halám, jen chce mít svůj život, třeba jen trochu, i pro sebe. Nemí důležité jestli chci nebo nechci tuhle práci, protože nemůžu jinak ani dávat jen na půl úvazku. Ale stejně je to hořké. Prostě trochu hořký den.

(MK)

Usazený za volantem, ve skle, v plechu a v pohodlí, cestou do nového krátkodobého pronájmu, jsem je míjel. Řeznictví narvané zdechlinami, paní zkoumající ceny nakrájených těl, reklamu na zfetovanou krávu s velikou náušnicí (nevěřím, že je jen tak veselá), lékárnu, prasečák, krámek s obuví, kravín, drůbežárnu. Všechny ty zdi skrývající běsy. Zastavil jsem na krajnici tak plný smutku a zoufalství, že bych až dodýchal.

Přemýšlel jsem (přel se v mysli?) jestli by svět vypadal jinak, kdybych se tolik nebránil prožívat přílišné zoufalství, přílišnou lásku, přílišný soucit, přílišnou nenávist. Třeba bych více pochopil a byl tedy i více schopen pomoci. Vysvětlím pro snazší pochopení obrazem: mám cit a rozum a dveře k nim, někdy je otevřu, někdy zavřu, někdy nechám pootevřené, někdy se na ně jen

dívám a bojím se třeba i jen zeptat a domyslet, co je za nimi a chce ke mně, někdy je pro jistotu držím, dám židli pod kliku, aby se ke mně nedostalo příliš bolesti a s bolestí zoufalství, příliš soucitu a se soucitem sdílení té bolesti, příliš lásky a s láskou odevzdání, příliš nenávisti, protože je pro mě těžké nemít v nenávisti pro ta podřezaná kuřecí hrdla, představte si ostrý nůž, pro telata osamělá v boxu, protože bez nich by kráva neměla mléko, ale mléko jde do kšeftu a telata do jateční výtěžnosti, pro kastrované kočky, protože zmrazit zvíře je v důsledku méně bolesti než nekontrolované množení (tak hluboko už naše kultura klesla), pro norkový kožich, aby si kurva mohla připadat luxusně a sexy, pro opičí mámu v laboratoři, která rodí svoje děti pro pokusy, pro hada za sklem v zoo, abychom poznali/y krásu a

rozmanitost přírody a pro myšku, kterou má na zkrmení, protože jí vzali/y naději na přežití, pro oslíka, jenž baví děti v cirkuse, Tony umí počítat děti, no, kolik je dvě a dvě, a Tony čtyřikrát klepne kopýtkem, pro nafouklá bříska dětí v Somálsku a jejich mámy s vyschlými prsy bez mléka, protože to, že vidím více než jen člověka neznamena, že člověka nevidím, pro všechny tajné fyzly, co nás mapují, jestli nejsme extrémisté a extrémistky, pro lži, zlodějnu a vraždění v politice, kultuře i v obyčejném životě, a tak dále, a tak podobně.

Přemýšlel jsem (i když jsem se nepřel v mysli), jak vylomit ta vrata do svědomí (svého domu?). Kde vzít odvahu a sílu? A asi bych měl pochopit i konstrukci těch vrat, jak fungují a možná i kdo je do mě dal. Říkám si, jestli jsem to nebyl já sám.

Dlouhé bloudění: Ing. Richard J. Barták, CSc.

K problematice ekologického zemědělství jsem se dostal nepřímou – pracoval jsem v oboru znečišťování životního prostředí, zvláště hydrosféry, jak obecně, tak speciálně zemědělstvím i zpracováním jeho produktů. Již v roce 1955 jsem ve Výzkumném ústavu vodohospodářském (jako nedostudovaný univerzitán oboru chemie - fyzika) zpracoval pro účely kvantifikace znečištění vody v Kružberské přehradě bilanci všech producentů znečištění v celém povodí nad přehradou a hle - zemědělství bylo jednoznačně největším z nich.

Popisoval jsem vlivy znečištění vody ze zemědělství obecně, avšak i našel, popsal a kvalifikoval nové, dosud neznámé a tudíž nepopsané druhy vypouštěných odpadních vod, např. z jarovizace řepného semene; s přítelem O. Štěrbou, dnes profesorem na olomoucké universitě, jsme navrhli zlepšení způsobu čištění odpadních vod cukrovarnických, dopracoval jsem se do funkce soudního znalce znečištění vody ze zemědělství.

Později, jako vedoucí laboratoří Agroprojektu v Opavě, jsem konečně vystudoval brněnskou Vysokou školu zemědělskou a dále jsem se zabýval vším možným - biologickými způsoby řešení čištění odvodňovacích kanálů a vodních toků eutrofizovaných zemědělskými splachy a proto vesele zarůstajících okřehky, lakušníkem a vodním hyacintem (tokozelka nadmutá), jejich využitím jako potravy pro bylinožravé ryby - tolstolobiky a amury, kontroloval jsem i přirozenou produkci dusičnanů z trvalých porostů vikvovitých (akátů) a obecné ovlivnění kvality podzemní vody zemědělskou rostlinnou velkovýrobou v delších časových řadách, popisoval jsem znečištění a degradaci půdy a hledal technická opatření proti jeho následkům.

Pod vlivem technokratické filosofie jsem považoval veškeré škody páchané na životním prostředí za řešitelné technickými prostředky, jenom až zvládneme termionukleární reakci a bude přebytek elektrické energie zdarma, na což musíme být technologicky připraveni už nyní. Vrcholem těchto mých aberací byla technologie hydrolyzy prasečí kejdy a využití hydrolyzátu k nejrůznějším účelům. Teoreticky to vypadá velmi pěkně - prase neefektivně tráví a zhruba 60 % potravy jím jenom projde

a v jeho exkrementech je tudíž veliký podíl nerozpustných oligosacharidů, polysacharidů a bílkovin. Vhodným chemickým zpracováním (např. v prostředí zředěné kyseliny sírové, za vysoké teploty a vysokého tlaku) je možno tyto zbytky destruovat na mono- a disacharidy a na aminokyseliny, které je možno dále zpracovat např. fermentací na krmné kvasnice či na etylalkohol, použít k technickým účelům (hydrolyzát má vynikající antikorozivní účinky), či dokonce přímo zkrmit hospodářským zvířatům. Všechno čisté, sterilní, žádné toxiny, vše je rozloženo, hygienicky i zdravotně zcela nezávadné... nu, materiály, kterými krmili šilené krávy, byly také zdravotně naprosto nezávadné, ve světle našich omezených znalostí, ovšem. A na tuhém zbytku po hydrolyze, obsahujícím hlavně lignin, lze efektivně pěstovat některé jedlé houby a vyplozený substrát je bezvadným hnojivem, pokud ho raději nedáme sežrat slepicím pro vysoký obsah všech možných B vitaminů, chránících je před kanibalismem. Bezodpadová technologie naprosto bez chyby.

Kejda byla, je a bude problém, takže na tento výzkum bylo možno opatřit peníze. Proto jsem mohl asi čtyři roky provozovat pokusný poloprovoz hydrolyzy prasečí kejdy (tříposchodová kovová konstrukce!) při velkoprasečáku v Bílově u Bílovce, kterému rozumní místní občané říkali "Bartákova sračkotechna". V kejdě jsem třikrát plaval (pak jsem několik dnů nesměl přijít domů, protože směsný pach kejdy a chloraminu nutného pro desinfekci je skutečně nepříjemný) a abych dokázal zdravotní nezávadnost hydrolyzátu kejdy, pil jsem ho, fanatik (přestože pokusy na lidech jsou zakázány), pokusně a kontrolovaně

denně 50 ml po dobu jednoho roku!

To tedy byla moje největší pitomost, které jsem se velmi pracně, sofistikovaně, draze a dlouhodobě dopouštěl. V oboru takového úchylného zpracování zemědělských odpadů mám 18 patentovaných vynálezů (několik z nich se týká kompostování, takže ty jsou jediné přijatelné) a obhájenou vědeckou hodnotou.

"Biotechnologické makrosystémy", které následovaly, byly o něco moudřejší, snažily se totiž sofistikovaně využít materiálové i energetické odpady v uzavřených systémech větších oblastí. Nepatrné části z nich byly realizovány u Třince a v okrese Povážská Bystrica. Bylo z toho hodně článků v denním tisku, leč dnes? "Ach, kde ty loňské sněhy jsou?"

A při všech těchto aktivitách jsem chodil do velkokapacitních kravínů, velkoprasečáků, velkodrůbežáren klecových i halových, viděl jsem tisíce kusů skotu na jednom místě, desetitisíce (v Sovětském svazu statisíce) prasat na jednom místě, statisíce ba i miliony ptáků na jednom místě, všechno mučeno až umučeno pachem a jedovatými plyny z kejdy, viděl jsem výkrmové býky přivázané neuvolňovanými řetězy zarostlými v mase, viděl jsem dojnice propíchnuté vidlemi, viděl jsem tři ptáky v kleci pro dva, kde horní nosnice dřepí na těch dvou dolních (zlepšovací návrh na třicetiprocentní zvýšení produkce vajec), viděl jsem kanibalismus prasat s rozkousanými, krvácejícími zadky a někdy vyhrzlým střevem (kterým preventivně usekneme ocásek, aby nebylo do čeho kousat a vylomme špičáky, aby nebylo čím kousat!), viděl jsem podobně rozklované slepice, kterým upalujeme zobáky, aby neměly čím klovat, viděl

jsem krávy po kolena zamrzlé ve vlastních výkalech a viděl jsem havárie kejdou způsobené (např. když z jara rozmrzl kus ledu ve ventilu pod nádrží na kejdu v "První Severomoravské továrně na mléko" ve Svobodných Heřmanicích, nazvané takto nesmyslně šéfem krajského výboru strany Mamulou, ve skutečnosti však mučirně pro tisíce dojnic, z níž pak kejda v objemu desítek krychlových metrů bez obrany vytekla do pstruhové řeky Hvozdnice ještě ledem pokryté, v níž vytrávila desetitisíce pstruhů), viděl jsem všechny druhy nelidského zacházení při dopravě zvířat umírajících žízni a mrzačených, zmrzačených a neschopných

pohybu na polámaných hnátech, viděl jsem prasata šilená strachem, neboť byla násilím vyhnána poprvé v životě na slunce, viděl jsem býka, který po lámání ocasu, neboť nechtěl vyběhnout na vlečku, tuto mohutným skokem přeskočil tak, že v kejdové jímce, do níž spadl po hlavě, si srazil vaz, viděl jsem kastrace prováděné bez jakékoli anestezie, a viděl jsem všechny druhy nelidských poprav všech druhů strachem řvoucích, bučících, ječících, ryčících, kdákajících či pištících zvířat a viděl jsem konečně i kafilerie, kde z těl uhynulých zvířat velkovýrobním způsobem připravují sterilní a zdravotně nezávadnou potravu - masokostní, či

pérovou moučku - pro další, ještě žijící zvířata.

A viděl jsem řeky kejdy a viděl jsem potoky krve.

To vše mne dovedlo již před desítkami let k rozhodnutí, kdy nemaje jiného východiska, umyl jsem si ruce s Pilátem a řekl jsem si: "Pro mne ne! Pro mne se toto nedělá a dělat nebude, ani přímo, ani nepřímo. Toto nechci a nepotřebuji. Nevraždím, ani za vraždu neplatím".

A stal jsem se vegetariánem.

V Praze, v březnu a dubnu roku 2000

Publikováno v DECEMIU, PRO-BIO

Milióny tun živočišných odpadů, které se shromažďují v moderních chovných zařízeních, mohou způsobit kontaminaci řek i spodních vod. Dusík a fosfor v hnoji vytvářejí vhodné podmínky výživy vodních řas, které při přemnožení odčerpávají kyslík. Vodní ekosystémy pak trpí nedostatkem kyslíku. Od italských jezer dusících se vodními řasami až po kalný záliv Chesapeake se živočišné odpady připojují k nutriční zátěži způsobené povrchovým splachem umělých hnojiv, městskými kanalizačními vodami i průmyslovým znečištěním.

V Nizozemí, které je střediskem chovu vepřů v západní Evropě, představuje hlavní ekologické nebezpečí prasečí kejda. Čtrnáct miliónů zvířat ve vepřínech na jihu země produkuje takové množství exkrementů, že v mnoha oblastech došlo k nasycení povrchových vrstev půdy nitráty a fosfáty a ke kontaminaci spodních vod. Evropské společenství nyní označuje Nizozemí, Belgie a část Francie jako regiony s "nadbytkem hnoje", což znamená, že tyto země či regiony produkují více, než je půda schopna vstřebat. Dusík z hnoje přechází také do ovzduší ve formě plynného amoniaku a je součástí emisí vyvolávajících kyselé deště i pevné spady. Amoniak vznikající v živočišné výrobě je naprosto největším zdrojem kyselých spadů na holandskou půdu a podle nizozemského Národního institutu zdravotnictví a ochrany životního prostředí (National Institute of Public Health and Environmental Protection) způsobuje daleko větší škody než místní automobily či průmyslové závody.

Kontaminace nitráty je v západní Evropě všudypřítomná a např. v oficiální československé Zprávě se hovoří o "nitrátovém mračnu" kontaminujícím spodní vody pod zemědělskou půdou.

Zpráva institutu Worldwatch, Brown, L. R. a kol.: STAV SVĚTA 1992, Reforma ekonomiky živočišné výroby: A. T. Durning a H. B. Brough

Naše festivalové léto

Jedním ze způsobů, jakým se snažíme zprostředkovat svou práci, jsou informační stánky. Léto 2005 jsme strávili/y ježděním po festivalech. Diskutovali/y jsme, rozdávali/y materiály svoje i ostatních organizací, kde byl zájem a prostor, tam jsme i promítali/y. Letos jsme stánek inovovali/y, nechali/y jsme udělat nové boční plachty a zadní stěnu s novým logem. Provizorně se nám podařilo vyřešit problém se střešní plachtou, která plnila svůj účel pouze pokud nepršelo, ale když začalo, jakoby ani nebyla. Celkově je znát už pětileté zatížení, ale snažíme se zpevnit rozběhanou konstrukci, aby stánek ještě pár let vydržel. Na boční plachty, které slouží jako prezentační plocha, jsme udělali/y novou fotodokumentaci z našich veřejných i záchranných akcí a rešerši a doplnili/y komentáře.

(MK)

„Mighty Sounds” v Olší u Tábora (8.-10. 7. 2005)

V pátek přišlo již od rána, obloha temná od nevidím do nevidím a místo louky kaluže a bláto. Když jsme přijeli, dva nákladáky už byly zapadlé v blátě a my jen doufali, že bude lépe. Náš infostánek je už po skoro pěti letech tvrdého provozu neschopen zadržet déšť a tak jsme ani nemohli začít vytahovat materiály. Seděli jsme v autě a dívali se jak prší skrze plachtu, která si hrála na střechu infostánku. Už jsme uvažovali o neslavném odjezdu, když nám pořadatelé a pořadatelky nabídli/y azyl pod střešou, která vydrží více než náš infostánek.

A pak přestalo pršet, začala hrát hudba a my byli rádi, že jsme zůstali. Pod hlavním pódiem žilo v zemi mnoho rejsků, v dunění tónů vylézali ven a tanečníci a tanečnice je nosili/y k nám v pivních kelímčích nebo jen tak v dlaních a my je nosili za plot, kde nebylo nohou, jež by je rozdupaly.

Jednu dívku nemile překvapilo a rozčílilo, že máme na stánku v nabídce i materiály *Svobody zvířat*. „Cože?! Vždyť se s nima nesnášíte!” Vysvětlil jsem jí, že to je příběh starý několik let, že ohz a SZ dnes spolupracují a bylo by dobré, kdyby se i ona posunula do současnosti. ohz a SZ dnes žijí ve vzájemné podpoře a stejně se snažíme neztrácet sílu v potyčkách s jinými organizacemi, byť máme mnohdy rozdílné názory a rozdílný způsob práce. Více než před rokem jsem přijel na schůzku pražské SZ, řekl jsem, že zkusíme najít styčné body a na jejich základě budovat spolupráci. Nevím, jestli se někdy podpoříme jako celky, ale to, že s někým nesouhlasím na 100%, přece neznamená, že odmítnu 100%. Především kampaň „Proti srsti“ a

ekologické hodiny pro školy hodnotím velmi pozitivně a považuji je do jisté míry v rámci ČR za přelomové (a to i s chybami). Poslední dobou začíná více ožívat i jejich „Cesta na smrt“ (částečně i díky ohz), kampaň proti dálkovým transportům živých koní a doufám, že časem i proti transportům nejen koní.

Vzpomínám si, jak byl Dr. Franz Plank (*Animal Spirit*), bývalý představený VgT (*Spolek proti fabrikám se zvířaty*) Rakousko, vyvedený z Vegetariánského dne ve Vídni pořádaného VgT, na přinejmenším pohrdání vůči některým organizacím na ochranu zvířat, které jsem zaznamenal po svém příchodu do ohz a jsem si vědom, že mnohdy tohle napětí vycházelo a vychází z odpovědnosti, kterou jsme na sebe vzali/y, z touhy být opravdu ku pomoci, ze zoufalství, že všechno jde tak těžce a pomalu, ale i z obyčejné lidské slabosti. Musím, ale dodat, že mnohdy je odmítnutí spolupráce a negativní zhodnocení práce jiné organizace na místě. ohz nemůže být pozitivní nebo bez komentáře tam, kde se propagují obludnosti typu 3R v oblasti vivisekce nebo ekologické zneužívání a zabíjení zvířat jako to dobré, a nikoli pouze jako to lepší.

„Fluff Fest” v Rokycanech u Plzně (15. - 16.7.2005)

„Fluff Fest” je setkání slušných lidí. Když někomu šlápnete na nohu, usměje se nebo alespoň zůstane v klidu. A přitom se vsadím, že se těch potetovaných chlapíků a děvčat místní trochu poděsili/y, když je viděli/y přijíždět.

Ohleduplnost k okolnímu světu začíná již u pořadatelů. Koncerty končí mezi 22:00 a 23:00 a po nich následuje diskotéka uvnitř stanu. Je to opravdu

milý zážitek, vidět hardcorové lidi jásavě poskakovat na Britney Spears a ještě i skandovat.

„Fluff” je již od prvního ročníku provázán s podporou ochrany zvířat. Veganské jídlo zde nabízí Svoboda zvířat a musím dodat, že SZ vaří skvěle. Ani nevím, po kolika letech jsem měl točenou zmrzlinu.

V sobotu v 10:00 jsme promítli/y náš původní film „Zvířata nejsou zboží”. Po skončení reagovali/y lidé potleskem. Prodali/y jsme asi osm filmů a další lidé se ptali/y na možnost promítání a povídání. Dnes již mohu říci, že nezůstalo pouze u slov, ale že skutečně byly další přednášky a promítání.

„kUBAfEST” v Břidličné na Střelnici (29. - 30.7.2005)

„kUBAfEST” začal před dvěma lety jako oslava jmenin několika Jakubů. Dnes je to malý, ale roztomilý festival otevřený folku, rocku, různým alternativním hudebním i zvukovým potokům a řeckám apod.

Přijeli/y jsme v pátek, začali/y chystat infostánek a již v průběhu stavění se občas zvědavě připotácel někdo mírně v alkoholu naložený. Pro pár lidí jsme byli/y atrakce (raději by asi kolotoče), ale našli/y se jiní a jiné, kteří a které s námi setrvali/y v delším rozhovoru, ptali/y se jak by mohli/y být ku pomoci nebo na možnost přednášky.

Večer jsme promítali/y část z našeho původního filmu „Zvířata nejsou zboží”, který byl přijat některými lidmi se zděšením, ale zároveň jaksí v dobrém a s respektem k naší práci a některými s neskryvaným odporem a pokřiky – „Pičo, ochránci slepic!” „Sežer to kuře!” „Pušť tam nějakou komedii, kdo má na tohle

koukat?!” „Jste nekrofilové!” apod.

Po 3 letech zde vystoupila živě nám tak milá muzika – „ZABLOUDIL A“. Jejich poslední CD máme i na infostánku. A aby ne... Vždyť na obalu je logo ohz a nápis „Kamarádíme s ohz, ohz kamarádi s námi“.

“SázavaFest”

(4. - 5.8.2005)

V areálu “Ostrov” města Sázava se uskutečnil V. ročník open-air festivalu SázavaFest 2005.

Přes den jsme diskutovali/y u infostánku, rozdávali/y a prodávali/y materiály naše, *Svobody zvířat*, *České společnosti pro výživu a vegetariánství* i nově vzniklé *České vegetariánské společnosti*, po setmění jsme roztáhli/y plátno a začali/y promítat film “Zvířata nejsou zboží”.

Přijetí bylo většinou kladné, jen jeden chlapec, jehož otec má kravín (nebo co), nám nadával a posílal nás do provozu. Evidentně nepochopil o čem ohz je. Bylo to snad i trochu půvabné, stál jsem kousek od něj, on se díval na film, kymácel se a mával püllitrem s pivem a když jsem se objevil na plátně, vynadal mému obrazu do idiotů a lidem, kteří a které se chtěli/y v klidu dívat, taky.

Příjemné bylo, že mnoho z těch, kdo si vzali/y náš Zpravodaj, se později vraceli/y a házeli/y nám příspěvky do prásátka.

Ze Sázavy jsme odjížděli/y 4tého po setmění na další festival v Dolní Poustevně. Přespali/y jsme po cestě v trávě a dešti a ráno přijeli/y na „Čtverec“.

“Čtverec” v Dolní Poustevně

(4. - 5.8.2005)

“Čtverec” je festival různých žánrů na česko-polsko-německém pomezí a letos si odbyl 19. ročník.

O místo ve stánku jsme se podělili/y s RAGE DIS RECORDS a FROSTEMPFLINDLICH RECORDS našich členů, kteří dávají dohromady benefiční cd pro ohz. (Naše první. Uf.)

Přítomno bylo i poměrně dost lovců a řezníků, někteří s námi i vedli/y řeč. Říkali/y, že zvířata by se neměla týrat, ale

že lidi budou jíst maso pořád.

Večer po promítání záběru z CzechTeku jsme na jednom z pódíí promítli/y náš film “Zvířata nejsou zboží”. Zatímco u záběrů z CzechTeku bylo před pódíem doslova narváno a vzduch řezali/y sprosté nadávky, při promítání našeho filmu řady prořídly. Zřejmě nejsme dostatečně akční a protistátní a také bolest a smrt tzv. hospodářských zvířat je pro většinu lidí prostě zíváčka.

Těch pár, co zůstalo, ale neodtrhli/y oči od plátna a po skončení filmu jich několik i přišlo poděkovat.

“Play Fast Or Don’t Festival II” ve Svojsích u Pardubic

(19. - 20.8.2005)

Tenhle festival je svátkem rychlé hudby. Přijeli/y jsme v pátek, připravili/y infostánek, prošli/y, co je kde dobrého k jídlu a pak jsme už čekali/y, kdo se bude ptát a na co.

V sobotu jsme měli/y promítat, ale bohužel z toho nic nebylo. Festival měl původně být na jiném místě s krytým pódíem, takže by dopolední promítání nevadilo, ale z organizačních důvodů byl na poslední chvíli přesunutý do Svojsic, kde se podmínky pro promítání v době slunce svitu ukázaly jako nepříznivé. Na plátně chvíli bylo vidět cosi a chvíli ani to. Tak jsme se sbalili/y a vyrazili/y do Mostu, kde bylo domluvené další promítání.

ABCFest v Mostu

(19. - 21.8.2005)

ABCFest je „můj“ festival. Na žádném jiném mi nebylo tak dobře a jsem rád, že jsme pozvání přijali/y. Výtěžek z akce měl být rozdělen na dvě části, jedna pro ANARCHIST BLACK CROSS, iniciativě podporující politické vězně a lidi stíhané za své politické přesvědčení a za aktivity usilující o osvobození lidí nebo zvířat a druhá část na pokrytí nákladů na vydávání multikulturního časopisu UNDERGROUND HARMONY.

Bohužel, finančně byl festival prodělečný. Ani dobré věci se vždycky finančně nevydaří. (O tom mohou vyprávět jak útulky pro zvířata, tak i ohz.)

Protože se festival konal v Mostě, kde je velmi silná nacistická komunita, a navíc v klubu „Za vraty“, v nedávné době napadeném molotovy, očekával se i tentokrát nějaký konflikt s nacistickou hnilobou, ale naštěstí proběhl celý festival v klidu.

Náš film měl dobrou sledovanost a podle závěrečného potlesku i kladné přijetí. Doufám, že bude i další ročník a že nebude (jako tento) prodělečný.

Poděkování: Děkujeme pořadatelům a pořadatelkám za to, že nám na svých festech umožnili/y prezentace a především děkujeme Čuňákovi, který s myšlenkou festivalového léta přišel a většinu prezentací také domluvil a s námi objel.

Boční plachty stánku využíváme jako prezentační plochu. Zatímco dříve na nich byly fotografie spíše bez ladu a skladu a vysvětlení, dnes jsme vytvořili/y skutečnou prezentaci ohz. 95% fotografií jsou původní foto ohz z našich rešerší, veřejných i záchranných akcí, vše je doplněno vysvětlujícími komentáři.

Aktivity

27. - 29.5.2005 - 5.Valná hromada ohz na PadmaFarmě v Bělé u Jevíčka

18.6.2005 - infostánek na MišMaš párty v Bojkovicích u Uherského Hradiště

2.7.2005 - reportáž v pořadu „Týden v regionech“ na ČT1

V reportáži byly použité záběry z původního filmu ohz „Zvířata nejsou zboží“. Na reportáž navazovala diskuze, kde byl hostem Ing. Richard J. Barták z České vegetariánské společnosti (také člen ohz).

7.7.2005 - reportáž o býčích zápasech v pořadu „Dobré ráno“ na ČT1. Vysíláno i na kabelové a satelitní televizi ČT24.

19.- 21.8.2005 ohz na „ABC-FESTu“ v Mostu

15.-16.7.2005 informační stan a promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ na „Fluff Festu“ v Rokycanech u Plzně

26.7.2005 - V deníku „Vysočina“ vychází text „Zvířata hledají chlad a vodu“ (aut. Daniel Burda)

V článku je citováno i vyjádření ohz.

29.-30.7.2005 - informační stan a promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ na „kUBaFESTu“ v Břidličné na Střelnici

4.-5.8.2005 - informační stan a promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ na „SázavaFestu“

4.-5.8.2005 - informační stan a promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ na „Čtverci“ v Dolní Poustevně

19.-20.8.2005 - informační stan a promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ na „Play Fast Or Don't Festival II“ ve Svojšicích u Pardubic

19.-21.8.2005 - informační stan a promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ na „ABC-FESTu“ v Mostu

25.-27.8.2005 - informační stan a promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ na festivalu „Na okraji“ v Novém Bydžově

26.8.2005 - BENEFIČNÍ KONCERT pro ohz ve Valmezu

Děkujeme Bloomovi, Hance a Sandře za zorganizování akce a kapelám Touching the void, More Bad News a Libri Prohibity za podporu naší práce. Celkový výtěžek z akce je 2400 Kč pro ohz.

1.9.2005 - v pořadu „Dobré ráno“ na ČT1, kde bylo hlavním tématem vegetariánství

V jedné z reportáží byl v krátkém vstupu představen i Michal Kolesár. Jedním z hlavních hostů byl i MUDr. Zbyněk Luňáček z České vegetariánské společnosti (také člen ohz).

11.9.2005. - promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ a přednáška v Kolíně

Pořádali/y kutnohorští a kolínští anarchisté a anarchistky.

17.9.2005: benefiční koncert pro ohz v Děčíně

17.9.2005 - promítání filmu „Zvířata nejsou zboží“ + benefiční koncert pro ohz v Děčíně

Děkujeme Jirkovi Sedláčkovi a kol. za zorganizování benefitu pro ohz a kapelám Shut'up and Dance, Pozitivní Deviace, Days of our Lives a Sun has gone za podporu naší práce. Celkový výtěžek z akce je 3600 Kč pro ohz.

19.9.2005 - natáčení reportáže pro pořad CHCETE MĚ? na ČT1 o novém domově Kristýnky a jejím aktuálním stavu.

30.9.2005 - přednáška a promítání „Zvířata nejsou zboží“ v Proseči

Za zorganizování děkujeme Brigítě Zlámalové a Robinovi.

19.9.2005 - natáčení reportáže pro pořad CHCETE MĚ?

5. Valná hromada ohz

Již 5. valnou hromadu ohz jsme zorganizovali/y na Padmafarmě v nádherném prostředí Bělé u Jevíčka 27. - 29.5.2005. Většina členů a členek přijela v pátek a už v pátek jsme dlouho do noci promítali/y a diskutovali/y o

Dr. Friedrich Landa, Rakousko

ohz, o naší práci, o ochraně zvířat apod. Hlavní program začal v sobotu. Náš dvorní kuchař Forest se předvedl v tom nejlepším světle – hrnce byly vymetené až do dna a mlaskající veganské (i vegetariánské) tváře se spokojeně zubily jedna na druhou.

Po obědě jsme promítli/y reportáže z pořadů *CHCETE MĚ?*, *Týden v regionech*, *Střepiny* a *Události*, komentářů natočené ve spolupráci s ohz nebo jako reakce na naši práci. Přidali/y jsme dosud

Jan Šťastný

neuveřejněná videa z prasečáku a z jelení farmy (foto viz. Zpravodaj ohz č.14 a č.15). Celé promítání bylo doprovázeno komentářem a diskuzí.

Důležitým bodem VH bylo projednání změn ve stanovách ohz, které jsme aktualizovali/y do našich současných názorů jako je např. zdůraznění propagace veganské kultury, a nikoli i vegetariánství (viz. Zpravodaj ohz č.12, článek „Mléko je vražda“), větší podpora aktivismu a přihlášení se k radikální ochraně zvířat (citace: *Spolek ohz prosazuje a obhajuje radikální ochranu a obranu tzv. hospodářských zvířat a jejich práv v lidské společnosti. Termín „radikální“ je ohz chápán a definován jako „usilující o důkladné a rychlé změny od základu“*). Stanovy jsme upravovali/y ještě na VH podle poznámek a doporučení

přítomných členů a členek ohz.

Jako hosté vystoupili Jan Šťastný za Českou vegetariánskou společnost s příspěvkem z historie vegetariánského hnutí, kterým nás upřímně pobavil, protože se jednalo o historii vtípkování o vegetariánství, Dr. Friedrich Landa z organizace *Ochrana zvířat ve vyučování* vyprávěl o práci této organizace a protože ohz je spíše organizací pro dospělé, bylo pro nás velmi zajímavé a snad i inspirativní poslouchat a uvědomovat si rozdílnost v tom, jak mluvit o ochraně zvířat s dětmi a jak s dospělými. Možnost vystoupit se svým příspěvkem využil z členů Marek Voršílka, který prezentoval několik svých prací.

Sobotní večer jsme proseděli/y u ohně a veganských buřtů a několik dívek a několik chlapců se od ohně zvedali/y až k ránu.

V neděli dopoledne jsme se rozloučili/y s PadmaFarmou (vzhledem k tomu, že jsme jim zaplatili/y, ale do dnešního dne neobdrželi/y fakturu, tak to bylo rozloučení definitivní) a jeli/y domů.

Děkujeme všem, kteří a které nám pomáhali/y s organizací VH, v první řadě Forestovi, že nás dobře krmil a nestyďte se a nebojte se i Vy přijet na některé další setkání ohz. Občas nekoušeme.

(MK)

VH se zúčastnilo celkem 28 členů a členek ohz. Setkání ohz se organizují 2x ročně, jednou jsou přístupná jen členské základně ohz (VH) a na druhé mohou členové a členky pozvat i své přátele a přítelkyně.

Trochu se zpívalo, více hulákalo, inu, prostě bylo veselo. Kultivovaným zpěvem písně „Co jste hasiči, co jste dělati“ jsme dozajista přesvědčili/y obyvatele a obyvateľky Bělé, že veganství prospívá hlasu.

© ohz.cz

Listárna

Vážení přátelé,
děkuji za Váš časopis. Věděl jsem již dávno, že stav je zlý, ale to, co jsem viděl v časopisech, hrozné! Člověk - pán tvorstva! Napadá mne: je špatný náš zákon na ochranu zvířat, existuje řádná kontrola, a jsou postihy?

Rozhodně Vás zařazuji při mé „sponzorské“ činnosti (uvozovky jsou na místě, neboť u mě může jít jen o stokorunové dary) na jedno z prvních míst.

Dar pro Vás jsem odeslal 15.9. Doufám, že dobře došlo.

Srdečně Vás zdravím a přeji Vám stálou vytrvalost a úspěch Vaší krásné práci!

Srdečně zdraví C. Beneš

ohz: Již několikrát jsme upozorňovali/y, že v ČR žádný zákon na ochranu zvířat není a nevíme, že by kde byl. To jediné, co máme, je zákon tak trochu na ochranu zvířat a tak trochu na ochranu týrání zvířat, ale spíše na ochranu týrání než na ochranu zvířat. Přesto, jsme rádi/y, že máme alespoň tohle.

Problém je, že i tento zákon zůstává spíše jen v proklamacích, na papíře a v šuplíku. V praxi je aplikován minimálně. Důvod je jednoduchý. Kultura většiny to ve skutečnosti nevyžaduje, protože by to znamenalo větší náklady pro živočišné výrobce a dražší krmivo pro živočišné požírače.

Ahoj, byla jsem na včerejší akci v Mladé Boleslavi pořádané OHZ. Prosím, jestli by se tento email mohl dostat do rukou těch, co tam přednášeli ;)

Říkal si, že je rozdíl mezi pojmy testování na zvířatech a vivisekce.. nějaké tušení mám, ale můžeš mi říct, jaké přesně rozdíly to jsou? A ještě jedna otázka.. říkali jste, že propagujete pouze veganský způsob života. Já konzumuji jak vajíčka, tak mléko a nestydím se za to, a to z toho důvodu, že mám domácí zdroje... vejce od našich slepic a mléko sice moc nepiju a když už tak také pouze od domácí krávy chované v dobrých podmínkách.. jak se díváte na tohle?

Jinak je úžasné, co děláte.. uvažuji o členství, ráda bych pomohla na různých akcích.

ohz: Pokusy na zvířatech (nebo se zvířaty) mohou být např. i sledování tahu ptáků nebo jejich kroužkování, vivisekci považují za součást pokusů na zvířatech vymezující se z ostatních pokusů záměrem působit bolest, zmrzačení apod. (Více viz. Zpravodaj ohz č.15 - článek Vivisekce:FAQ).

Říkáš, že konzumuješ *jak vajíčka, tak mléko a nestydím se za to, a to z toho důvodu, že mám domácí zdroje...* Tak už to, že krávy a slepice, které máte doma v zajetí, považuješ za domácí zdroje, ukazuje, že máš vážný problém, a na tento tvůj problém, bohužel, doplácí nejen zvířata, které máte doma, ale i všechna ostatní, třeba v těch o něco větších, ještě větších a ještě větších koncentracích, protože ty logicky navazují a vycházejí také z toho, že zvířata jsou zdroje.

Milí Ochránci hospodářských zvířat, prosím o zaslání letáků, časopisů a jiných propagačních materiálů.

Docela mě mrzelo, že jsem nevěděla kolik aktivit a demonstrací jste dělali. Bydlím v Ústí nad Labem, takže demonstrace z okolí Brna jsou pro mě dost z ruky. Ne, že bych se vymlouvala, protože pro zvířata bych udělala cokoliv. Chodím do práce na směny a tak není čas jezdit tak daleko, ale hlavně mám čtyři psy a ty mi nikdo nechce tak dlouho hlídat. Ale na demonstraci v Praze co jste dělali bych určitě jela. Moc mě to mrzí.

Já vím, asi dáváte kontakty lidem, kteří se na Vaší práci podílejí aktivněji, a vím, že máte mnoho starostí a práce, ale i přesto bych chtěla, abyste mi napsali když bude demonstrace. Ráda přijedu s více lidmi a podpořím vás.

Moc Vám fandím a mám Vás ráda (i když vás neznám). Ty časopisy co děláte jsou prostě SUPER.

Hrozně bych si přála se s vámi sejít a zeptat se na mnoho věcí, který ještě

nevím, protože to co dělá Michal Kolesár toho si hrozně vážím a je to pro mě velký vzor.

Poslední dotaz: testují se na zvířatech povzbuzující výrobky pro sportovce? (kreatin atd.).

Hodně síly a trpělivosti Vám přeje Vaše členka Radka z ÚL.

ohz: Tak tohle nás také mrzí. Je pravdou, že způsob, jakým informujeme členskou základnu ohz o našich akcích, není dostatečný. Snažíme se to zlepšit, ale je pravdou, že jen málokdy víme, jakou akci budeme dělat třeba za 2 měsíce. Jako nejlepší způsob se nám ukazuje kontaktovat přes e-mail nebo sms. Pokud nemáš internet, stejně můžeš mít mail, a chodit, třeba 1x týdně do knihovny nebo do internetové kavárny. Zkus si představit, kolik by nás stálo, kdybychom s každou akcí, rozesílali/y skoro 400 dopisů všem členům a členkám.

Můžeš zařídit přednášku a promítání v Ústí nad Labem. Pokud je Vás v Ústí více, je to o to snazší.

Suplementace používající se ve sportu většinou vychází ze zkušeností humánní medicíny a jejího výzkumu, kde jsou látky, a jejich kombinace, na zvířatech testovány. V zahraničí jsou distribuovány veganské suplementy pro sportovce (včetně např. kreatinu), ale nevíme, že by tyto firmy měly zastoupení v ČR.

Zdravíčko, na vaše stránky jsem zavítala úplně náhodou a jsem ráda že se můžu k tomu, co se tu píše vyjádřit. Souhlasím s vámi v tom, že je někdy zacházení s hospodářskými zvířaty opravdu otřesné a pro mě naprosto nepřijatelné, ale chtěla bych spíš reagovat na článek týkající se myslivosti. S tím absolutně nesouhlasím. Popisujete zde myslivost jako bezhlavé pobíjení zvěře pro uspokojení nízkých loveckých pudů člověka. Je vidět, že danému tématu vůbec nerozumíte a ne zcela chápete, o co zde jde. Můžu kupříkladu hned začít třeba u vysoké a srnčí zvěře. Tato zvěř zde nemá přirozeného nepřitele

a následně, díky tomu, dochází k přemnožení. Viděli jste někdy zvěř poničené lesní porosty? Les by absolutně neměl šanci přežít. Proto musí docházet k umělému snižování stavu této zvěře za účelem zachování rovnováhy v přírodě. Chci hlavně podotknout, že se střílí hlavně slabé, přestárlé nebo poraněné kusy, které by jinak, v případě že by měly přirozeného nepřitele, neměli šanci přežít. A také se tímto zlepšuje kvalita zvěře. Každý myslivec má nařídáno, kolik zhruba které zvěře má ve své honitbě mít, a kolik musí tedy odstřelit kusů, aby se stav zachoval. Nesouhlasím s tím, že si myslivci přikrmují zvěř kvůli tomu, aby ji potom mohli víc postřílet. To je absurdní. V zimě jsou již stavy zvěře sníženy a lov není povolen, myslivci tímto pouze pomáhají zvěři přežít zimu a hlavně minimalizovat škody na lesních porostech způsobené hladovou zvěří. Nebudu se dále rozepisovat, chci jen podotknout, že mám zvířata moc ráda a myslím že je špatné dívat se na věci s určitou zaujatostí jen z jedné strany. I mně není do smíchu, když vidím zastřelené zvíře, ale je potřeba si uvědomit, co by se stalo, kdyby to tak nebylo. Ukazujete fotky čerstvě vyvržené zvěře, že by se z toho lidem mělo dělat špatně? Když predátor loví zvěř a okusuje ji zaživa, je to pro vás hezčí? Zamyslete se nad přírodou jako takovou.

S pozdravem Alena

ohz: Především je nutné si uvědomit, že zvířata zde platí za právě takové postoje k přírodě jako máte vy. Zničené lesní porosty, redukováný životní prostor kvůli zemědělství, narušená rovnováha a nepřirozená regulace, to všechno je součástí lidského hospodaření. Mluvte o škodách na lesních porostech, ale ono už je to mnohdy to jediné, co zvířatům v lesích zbývá. Pokud vám opravdu tolik vadí ničení lesních porostů, obraťte se proti dřevařskému průmyslu, který v rámci zisku překračuje únosnou míru (pro les a pro zvířata v něm) a dělá ze zvířat škodnou v jejich vlastním domově. Vaše domněnka, že les je zahrádka a člověk v ní dobrý, přísný, ale spravedlivý

hospodář, je idealismus vymknutého kloubu.

Důležitost ukojení radosti ze zabíjení potvrzují např. všechny bažantnice, kde v umělých líhních narození bažanti vlastně jen čekají na odstřel. Co kdyby se přemnožili, že?

A kolik zvířat padne čistým zásahem? Často jsou jen postřelena, třeba hodiny se vlečou, zraněná a vyděšená. Ty Vaše „kusy“ umírají mnohdy ve zbytečné bolesti, někdy na následky zranění, někdy hladem nebo žízní.

Je ale pravdou, že sběrné metody se stále zlepšují. Nikoli kvůli např. zajícům, ale protože by bylo škoda, kdyby jen tak shnily. Gulášku je třeba.

Ptáte se, jestli ukazujeme fotky čerstvě vyvržené zvěře, aby se z toho lidem udělalo špatně. Ano, právě proto. A jestli je pro nás hezčí, když predátor okusuje zvěř zaživa? Není. Asi protože nejsme predátoři. Vy ano.

.....

Dobrý den,

můžete mi po pravdě říci, pošlu-li Vám příspěvek řekněme 1.000,- Kč, kolik z těchto peněz půjde skutečně na Vámi popisované akce (propagační materiály apod.), popř. jaká částka „uvízne“ v položkách mzdové náklady apod.

Děkuji a zdravím

Kudra

ohz: ohz má jednoho zaměstnance a jednu zaměstnankyni. Jejich mzda je hrazena od konkrétních lidí, kteří přispívají přímo na tento účel. Stejně je to i s provozem kanceláře (kancelář ale v současné době především z finančních důvodů rušíme).

Vámi zasláná částka zřejmě nepůjde na letáky (pokud to nebude vyložený požadavek). Těch nemáme mnoho, protože 3x ročně vydáváme Zpravodaj ohz, kdy nás jedno číslo vyjde na více jak 30 000 Kč a je distribuován zdarma, případně za dobrovolný příspěvek.

Naše náklady jsou spojeny především s těmito položkami:

nafta: přednášky, záchranné akce

a především dokumentace života tzv. hospodářských zvířat, viz. původní film ohz „Zvířata nejsou zboží“ nebo naše fotografie na webu jsou v tomto směru velice náročné. Část peněz na náš automobil půjčila ohz Marcela Frei (myslím, že pochopila, že se jí asi těžko vrátí do rodinného rozpočtu), zbytek je bezúročná půjčka od nadace „Němí bratři“ z Liechtenstejnska (průběžně splácíme).

Zpravodaj ohz, telefon a internet: to znamená komunikace a hledání informací.

veterinární ošetření: zvířata, která se k nám dostanou, většinou nejsou v příliš dobrém stavu, takže především počáteční náklady jsou vysoké, pak už to celkem jde.

Příležitostně investujeme do potřebného vybavení jako je např. kamera, foťák, notebook, dataprojektor, propagační a benefiční předměty (trička ohz, letáky...) apod.

Myslím, že už z našich stránek a Zpravodajů je vidět, kam jdou peníze. V každém případě: ještě než se rozhodnete přispět, napište si o zaslání našeho Zpravodaje a rozhodněte se po jeho přečtení, zda jsme ta organizace, kterou chcete podpořit.

.....

Dobrý den,

děkuji mockrát za zaslání několika zpravodajů, které se budu snažit předat dál.

Jsem ráda, že existují lidé, kteří přemýšlí stejně jako já, protože já bohužel v mém okolí nikoho takového neznám. Když jsem vám cca před 3 týdny zaslala svůj první členský příspěvek, byla jsem vegetariánka, ale teď po přečtení Zpravodajů a navštěvování vaší stránky můžu říct, že jsem již skoro veganka a myslím že nebude trvat dlouho a budu úplná veganka. To, že pití mlíka je pitomost jsem tedy věděla již dříve, ale zvyk je zvyk a člověku chvíli trvá než si vše pořádně uvědomí.

Ráda bych byla nějak nápomocná ve vaší snaze.

S pozdravem Zuzka Matoušková

Veganské vánoční cukroví

Ovocná srdíčka s obilnými klíčky

210g CZ mouky špaldovky, 140g provamelu (tuku), 50g ovocného cukru, 50g pražených klíčků, voda. Náplň: 100g pražených klíčků a 100g rybízové marmelády. Fondánová ovocná poleva: 100g práškového (ne ovocného!) cukru, 1 lžice rybízové marmelády a 2 lžice rumu. Ze všech surovin uhněteme vláčné těsto, které dáme do chladna na 1 hodinu odpočinout. Z těsta vyválíme tenký 4mm plát, ze kterého vykrajujeme srdíčka a pečeme při 155°C do zlatova. Vychlazené slepujeme náplní a zdobíme polevou, kterou postupně vytahujeme lžičkou od středu ke kraji srdíček a necháme pár dní oschnout.

Vanilkové rohlíčky s ovesnými vločkami

150g ovesných vloček, 150g CZ mouky, 140g tuku, 40g cukru, 50g mletých vlašských oříšků, voda, na posypání vanilkový cukr a jemný cukřík ovocný. Vločky lehce nasucho opražíme na pánvi a chladné umixujeme najemno. Smícháme s moukou, tukem, cukrem. Přidáme trošku vody a vypracujeme vláčné těstíčko, jež dáme do chladna odpočinout. Pak přes tvořítko na mlýnku tvoříme rohlíčky. Odvážní kuchtíci to zkusí jen tak rukama. Pečeme při 155°C do růžova. Ještě teplé posypeme směsí ovocného a vanilkového cukru.

Ořechová kolečka

250g ovesných vloček, 200g mletých ořechů, 50g strouhaných loupáných mandlí, 150g tuku, 150g cukru, 150g CZ mouky, 3 lžice sójové hl. mouky, 2 lžice karobu, 2 lžice rumu, 1/2 lžičky sody nebo kypřicího prášku. Vše smícháme dohromady a dobře propracujeme. Poté vyválíme váleček, který rozkrájíme na malé dílky a z těch v dlaních vytvoříme kuličky, které zmáčkneme na placičky o průměru 3-4cm. Pečeme ve vyhřáté troubě cca 30 minut. Zdobíme kapkou hořké čokolády, do které zaboříme půlku

ořechu nebo mandle.

Marokánky se sójovými vločkami

1/4 l sój. mléka, 80g cukru, 50g CZ mouky, 80g sójových vloček, 150g sušeného ovoce, 50g lískových ořechů, 50g rozinek, tuk na vymazání plechu. Vločky umixujeme na mixéru. Mléko s cukrem a mletými vločkami přivedeme do varu, zašleháme mouku a vaříme do zhoustnutí. Pak necháme vychladnout. Mezi tím si pokrájíme nadrobno sušené ovoce, rozinky spaříme a ořechy na hrubo umeleme. Vše nakonec smícháme s těstem v barevný zázrak. Z těsta lžičkou vykrajujeme malé hromádky, které na vymazaném plechu pečeme pomalu v mírné troubě -120°C.

Banánové kokosky lahodné

120g ovesných vloček, 50g cukru, 40g tuku, 150g i více kokosu, 1 větší banán, 50 ml sój. mléka, na špičku nože mletého zázvoru (není však nutný). Vločky na sucho opražíme na pánvi do voňava, necháme vychladnout a pomeleme. V míse utřeme tuk, cukr, banán postrouhaný najemno, přidáme ostatní suroviny a dobře propracujeme. Na vymaštěný plech tvoříme lžičkou malé štrapaté hromádky. Pečeme zvolna při 120°C a až začnou zlátnout vršky vyjmeme z trouby. Upečené kokosky slepujeme s podklady z lineckého těsta. Doprostřed kápneme marmeládu a obtočíme krémem a spojíme. Nakonec dáme do chladničky ztuhnout. Pak namočíme spodky až po kokosku do teplé čokolády a klademe na plech s folií nebo jíme jen tak.

Pomerančové pečivo

60g kukuřičné mouky hl., 60g sójové mouky hl., 50g kukuřičného škrobu - Maizeny, 30g pohankové mouky, 120g tuku, 70g cukru, 1/2 lžičky sody, šťáva z 1 pomeranče, nezávadná pomerančová kůra, 1 lžice rumu, voda. Veškeré suroviny smícháme a vypracujeme

vláčné těsto, které v mikroténovém sáčku necháme v chladnu odpočinout. Pak těsto rozválíme v plát a vykrajujeme libovolné tvary a na vymáznutém plechu pečeme při 160°C do zlatova. Vychlazené spojujeme tmavým krémem a zdobíme polevou - čokoládovou nebo citrónovou a posypeme opraženým sezamem.

Vánoční linecké cukroví

450g CZ mouky, 50g sójové mouky hladké, 200g tuku, 150g cukru, vanilkový cukr, kůra a šťáva z 1 citrónu, voda. Suroviny zpracujeme ve středně tuhé těsto a necháme minimálně hodinku ve chladnu odpočinout. Těsto vyválíme v tenký 2-3mm plát, vykrajujeme různé tvary, pečeme při 200°C (cca 7 minut) do zlatova. Vychlazené pečivo spojujeme rybízovou marmeládou. Z tohoto těsta si můžeme vytvořit podklady pod kokosky nebo úlky (tzv. vosí hnízda).

Úlky /vosí hnízda/ z pšeničných klíčků

200g pražených pšeničných klíčků, 80g sójové mouky hladké, 150g cukru, 1 vanilkový cukr, 30g tuku, voda. Sójovou mouku lehce opražíme na pánvi. Prochladlou smícháme s klíčky, cukrem, tukem a podle potřeby i vodou a vypracujeme vláchnou hmotu. Z hmoty formičkou na vosí hnízda tvarujeme úlky takto: naplníme skoro do plna formičku a koncem vařečky namočené do voda uděláme do hmoty malý důlek pro krém a vyklopíme. Korpusy úlků necháme den oschnout a plníme krémem a spodní částí přilepíme na kolečka z lineckého těsta. Mlsouni ještě namočí špičku /cca 1 cm/ do čokolády rozpuštěné ve vodní lázni.

Jáhlové kuličky

100g jáhel, 50g rozinek, 30g mletých ořechů, 30g slunečnicových semínek, 60g kokosu, 40g cukru, 40g tuku, 2 lžice karobu, 2 lžice rumu, 1/2

lžičky perníkového koření, 1/2 balíčku vanilkového cukru na obalení pražené pšeničné klíčky nebo mleté ořechy. Jáhly spaříme a uvaříme do změknutí. Pak je vychladlé uixujeme. Mezitím propláchneme v teplé vodě rozinky a namočíme je do rumu. Smícháme všechny suroviny do hromady v lepkavou tužší hmotu, ze které rukama uválíme kuličky cca 2-3 cm velké. Ty pak obalujeme v klíčcích nebo mletých oříscích. Nakonec dáme vychladit do chladničky.

Ovesné kuličky s kokosem

250g ovesných vloček, 100g rozinek, 100g křížal, 50g mandlí, 100g tuku, 40g cukru, 2 lžice kakaa nebo 3 lžice karobu, 2-3 lžice rumu. Vločky do voňava opražíme na pánvi a poté pomeleme. Rozinky spaříme a namočíme do rumu. Křížaly trochu povaříme a společně s rozinkami umixujeme na jemno. Přidáme ostatní

suroviny a vypracujeme těsto, ze kterého děláme kuličky. Ty obalujeme v kokosu.

Nastavovaný avokádový krém

2 zralá avokáda, 50g kukuřičné hladké mouky, velká lžice Promavelu - tuku, 2 lžice rumu, 1 vanilkový cukr, podle chuti cukr, 1 lžice Maizeny, voda, kakao nebo karob. Kukuřičnou mouku se 100ml vody uvaříme v hustou kaši, kterou pak vychladíme. Avokáda rozkrojíme a lžící vydlabeme. V mixéru ušleháme avokáda, cukr, tuk, rum, Maizenu a kaši v hustý krém. Dochutíme rumem a můžeme přibarvit kakaem nebo karobem, či přidat trošku kokosu nebo mletých oříšků podle fantazie. Hotový vychlazený krém nesmí být řídký či téct, měl by držet na lžici.

ohz přejí dobrou chuť!

Milí rodiče!

Odměňte své děti oslavou narozenin, kterou můžou strávit se svými nejbližšími kamarády v příjemném prostředí McDonald's:

- nemusíte vymýšlet a organizovat zábavu - máte o jedno velké uklízení doma méně - a navíc to vyjde levněji než doma

www.mcdonalds.cz

Milé děti!

Nežerte burgry. Dýchají.

www.ohz.cz

Kresba (ZU)

Organizace ohz - ochránci hospodářských zvířat vznikla v roce 1999. Základem práce je získávání materiálů o životě tzv. hospodářských zvířat a jejich šíření směrem k veřejnosti, propagace veganské kultury, vydávání periodických i neperiodických tiskovin, pořádání přednášek a diskusních večerů, informačních stánků apod. Kromě toho se ohz zabývá i přímou záchranou zvířat. ohz nepřijímá žádné peníze od státu, finančně je proto závislá na soukromých darech a členských příspěvcích.